II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 3 päivänä helmikuuta 1999,

Espanjan hallituksen Hijos de Andrés Molina SA:lle (HAMSA) myöntämästä valtiontuesta

(tiedoksiannettu numerolla K(1999) 41)

(Ainoastaan espanjankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(1999/484/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on pyytänyt edellä mainitun artiklan mukaisesti niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

1) Espanjan pysyvä edustusto Euroopan unionissa on antanut 1 päivänä kesäkuuta 1996 päivätyllä kirjeellä EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissiolle tiedoksi Hijos de Andrés Molina SA:lle, jäljempänä 'HAMSA', myönnetyt tukitoimenpiteet. Koska kyseinen tuki oli myönnetty ennen sen tiedoksi antamista, se kirjattiin tueksi, jota ei ole annettu tiedoksi.

2) Komissio ilmoitti 29 päivänä huhtikuuta 1997 päivätyllä kirjeellä SG(97) D/3294 Espanjan hallitukselle päätöksestään aloittaa perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely HANSAlle myönnetyn tuen osalta; tuki kuuluu perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan eikä siihen ilmeisestikään voi soveltaa kyseisen artiklan 2 ja 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia.

3) Komissio pyysi edellä mainitun menettelyn yhteydessä Espanjan hallitusta esittämään huomautuksensa.

4) Komissio pyysi myös *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* [1] muita jäsenvaltioita ja niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa.

5) Espanja esitti huomautuksensa 4, 11 ja 23 päivänä heinäkuuta 1997 ja 21 päivänä elokuuta 1997 päivätyillä kirjeillä. Komissio totesi näiden kirjeiden perusteella, että HAMSAlle on myönnetty muutakin valtiontukea.

6) Muut, joita asia koskee, esittivät 27 päivänä tammikuuta, 6 päivänä helmikuuta, 26 päivänä toukokuuta, 28 päivänä toukokuuta ja 22 päivänä heinäkuuta 1997 päivätyillä kirjeillä huomautuksensa, jotka toimitettiin Espanjan hallitukselle 13 päivänä tammikuuta 1998 päivätyllä kirjeellä. Espanjan hallitus esitti 16 päivänä maaliskuuta 1998 päivätyllä kirjeellä huomautuksensa muiden, joita asia koskee, esittämistä huomautuksista.

7) Komissio ilmoitti Espanjan hallitukselle 10 päivänä lokakuuta 1997 päivätyllä kirjeellä SG (97) D/8336 päätöksestään laajentaa perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely koskemaan HAMSAlle komission 29 päivänä huhtikuuta 1997 päivätyn kirjeen jälkeen myönnettyä tuke, joka kuuluu perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ja johon ei ilmeisesti voi soveltaa kyseisen artiklan 2 ja 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia.

---

[1] EYVL C 196, 26.6.1997, s. 10.

8) Komissio pyysi edellä mainitun menettelyn laajentamisen yhteydessä Espanjan hallitusta esittämään huomautuksensa.

9) Komissio pyysi myös *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ([1]) muita jäsenvaltioita ja niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa.

10) Espanja esitti huomautuksensa 19 päivänä joulukuuta 1997 päivätyillä kirjeillä. Muut, joita asia koskee, esittivät huomautuksensa 15 päivänä joulukuuta ja 23 päivänä joulukuuta 1997 päivätyillä kirjeillä. Nämä huomautukset toimitettiin Espanjan hallitukselle 13 päivänä tammikuuta 1998 päivätyllä kirjeellä. Espanjan viranomaiset toimittivat 2 päivänä maaliskuuta, 16 päivänä maaliskuuta, 16 päivänä heinäkuuta 1998, 8 päivänä syyskuuta 1998 ja 21 päivänä lokakuuta 1998 päivätyillä kirjeillä huomautuksensa muiden, joita asia koskee, esittämistä huomautuksista ja lisäksi muita tietoja.

II **TOIMENPITEIDEN KUVAUS**

11) Espanjan viranomaisten 1 päivänä heinäkuuta 1996 päivätty tiedoksianto koskee HAMSAlle 5 päivän toukokuuta 1995 ja kesäkuun 1996 välisenä aikana myönnettyä tukea; viranomaisten mukaan kyseessä on tarkasti sanoen komission 20 päivänä helmikuuta 1995 päivätyllä kirjeellä hyväksymä tuki nro N 462/94. Tuessa nro N 462/94 määrätään kuitenkin tukijärjestelmästä, joka koskee ainoastaan pk-yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua tukea. Muille yrityksille myönnetty tuki olisi kuulunut antaa tapauskohtaisesti etukäteen komissiolle tiedoksi. HAMSAa ei voida katsoa pk-yritykseksi liikevaihtonsa (7 612 miljoonaa Espanjan pesetaa vuonna 1994) eikä työntekijämääränsä perusteella (632 työntekijää 31.12.1994) ([2]).

12) HAMSA sai Espanjan viranomaisten toimittaman tiedonannon mukaan toukokuun 1995 ja kesäkuun 1996 välisenä aikana Instituto de Fomento de Andalucían, jäljempänä 'IFA', joka on Andalucían aluehallituksen alainen elin, myöntämää tukea seuraavasti:

a) pelastamistukea, toukokuusta 1995 joulukuuhun vuonna 1995; tukea myönnettiin:

i) 100 miljoonan pesetan ja 50 miljoonan pesetan vekselitakauksina, jotka hyväksyttiin 16 päivänä kesäkuuta 1995 ja myönnettiin vastaavasti 16 päivänä elokuuta ja 14 päivänä syyskuuta 1995 toinen yhdeksi vuodeksi ja toinen 10 kuukaudeksi (1,2 prosentin suuruisia korkoja ei ole vielä maksettu, vekselitakaukset ovat edelleen voimassa);

ii) kolmen seuraavan suuruisen lainan muodossa:

— neljäksi vuodeksi 11 päivänä heinäkuuta 1995 hyväksytty ja 24 päivänä lokakuuta 1995 myönnetty 350 miljoonan pesetan laina,

— yhdeksi vuodeksi 2 päivänä lokakuuta 1995 hyväksytty ja 24 päivänä lokakuuta 1995 myönnetty 125 miljoonan pesetan laina,

— yhdeksi vuodeksi 28 päivänä syyskuuta 1995 hyväksytty ja 27 päivänä lokakuuta 1996 myönnetty 25 miljoonan pesetan laina,

kuuden prosentin korolla (joka muutettiin 9 päivänä huhtikuuta 1996 MIBOR-koroksi + 0,5 %) (lainoja ei ole maksettu takaisin; 125 ja 350 miljoonan pesetan lainat on muutettu pääomaksi, korkoja ei ole maksettu);

b) seuraava rakenteen uudistamiseksi tarkoitettu tuki tammikuusta 1996 kesäkuuhun 1996:

i) 100 miljoonan pesetan vekselitakaus hyväksyttiin 9 päivänä huhtikuuta 1996 ja myönnettiin 8 päivänä lokakuuta 1996, 75 miljoonan pesetan vekselitakaus myönnettiin 20 päivänä elokuuta 1996 ja 25 miljoonan pesetan vekselitakaus myönnettiin 21 748 150 pesetan loppusummalle 11 päivänä marraskuuta 1997 (1,5 prosentin korkoja ei ole maksettu, vekselitakaukset ovat edelleen voimassa);

ii) yhdeksi vuodeksi 10 päivänä joulukuuta 1995 hyväksytty ja 30 päivänä joulukuuta 1995 myönnetty 1 739 miljoonan pesetan laina MIBOR-korolla + 0,5 prosenttia sekä viideksi vuodeksi 28 päivänä toukokuuta 1996 hyväksytty ja 11 päivänä heinäkuuta 1996 myönnetty 850 miljoonan pesetan laina 10,5 prosentin korolla (lainat on muutettu pääomaksi eikä niitä ole maksettu takaisin, korkoja ei ole maksettu).

13) HAMSA oli saanut jo ennen toukokuuta 1995 muuta valtiontukea, jota ei mainita Espanjan tiedonannossa ja jota oli myönnetty seuraavasti:

a) kahdeksi vuodeksi 25 päivänä toukokuuta 1993 hyväksytty ja 12 päivänä elokuuta 1993 myönnetty 375 miljoonan pesetan laina 10 prosentin korolla (lainaa ei ole maksettu takaisin, korkoja ei ole maksettu) sekä 25 päivänä toukokuuta 1993 hyväksytty ja 18 päivänä kesäkuuta 1993 myönnetty vekselitakaus 375 miljoonalle pesetalle (vekselitakaus on pantu täytäntöön ilman korkoa);

b) 26 päivänä toukokuuta 1994 hyväksytty ja 28 päivänä kesäkuuta 1994 myönnetty 550 miljoonan pesetan laina kuuden prosentin korolla (lainaa ei ole maksettu takaisin, korkoja ei ole maksettu) sekä 28 päivänä huhtikuuta 1994 hyväksytty ja 28 päivänä kesäkuuta 1994 myönnetty vekselitakaus 200 miljoonalle pesetalle (vekselitakaus on pantu täytäntöön, 1,2 prosentin korkoja ei ole maksettu).

([1]) EYVL C 361, 27.11.1997, s. 3.

([2]) Pieneksi ja keskisuureksi yritykseksi määritellään enintään 250 henkeä työllistävä yritys, jonka liikevaihto on enintään 20 miljoonaa ecua (ks. 3.2.4 kohta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtion tukea koskevissa yhteisön suuntaviivoissa (94/C 368/05) (EYVL C 368, 23.12.1994, s. 12).

14) HAMSA sai 1 päivänä heinäkuuta 1996 päivätyn Espanjan viranomaisten tiedonannon jälkeen ja ennen 29 päivänä huhtikuuta 1997 päivättyä Espanjan viranomaisille osoitettua komission kirjettä, jolla komissio ilmoittaa päätöksestään aloittaa perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely, lisäksi seuraavaa valtiontukea:

a) neljäksi vuodeksi 1 päivänä lokakuuta 1996 hyväksytty ja 5 päivänä marraskuuta 1996 myönnetty 1 100 miljoonan pesetan laina MIBOR-korolla + 0,5 prosenttia (lainaa ei ole maksettu takaisin, se on muutettu pääomaksi 7:ää miljoonaa pesetaa lukuun ottamatta, korkoja ei ole maksettu);

b) neljäksi vuodeksi 3 päivänä huhtikuuta 1997 hyväksytty 700 miljoonan pesetan laina MIBOR-korolla + 0,5 prosenttia; lainasta myönnettiin 400 miljoonaa pesetaa 2 päivänä kesäkuuta 1997 ja 300 miljoonaa pesetaa 31 päivänä heinäkuuta 1997 (lainaa ei ole maksettu takaisin ja se on vielä voimassa, korkoja ei ole maksettu) sekä 3 päivänä huhtikuuta 1997 hyväksytty ja 6 päivänä helmikuuta 1998 myönnetty vekselitakaus 450 miljoonalle pesetalle ja 2 päivänä toukokuuta 1997 myönnetty vekselitakaus 300 miljoonalle pesetalle (vekselitakaukset ovat edelleen voimassa, 1,2 prosentin korkoa ei ole maksettu);

c) lisäksi IFA sai valtuudet 2 päivänä elokuuta 1996 ottaa hallinnassaan olevan julkisen laitoksen Sociedad para la Promoción y Reconversión de Andalucía SA:n, jäljempänä 'SOPREA', kautta Caixa d'Estalvis i de Pensions de Barcelona –rahoituslaitokselta, jäljempänä 'Caixa' 275 951 288 pesetan lainan, jonka Caixa oli myöntänyt HAMSAlle 300 miljoonan pesetan lainana (jota alettaisiin maksaa takaisin ilman korkoja heti sen myöntämisestä alkaen).

15) Komission Espanjan viranomaisille osoittaman 29 päivänä huhtikuuta 1997 päivätyn kirjeen, jossa komissio ilmoittaa päätöksestään aloittaa perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely, perusteella 28 päivänä toukokuuta 1997 pidetyssä HAMSAn velkojien kokouksessa useat valtionlaitokset antoivat HAMSAlle anteeksi seuraavasti niitä velkoja, joita yrityksellä oli sen ilmoittaessa toukokuussa 1995 maksujen keskeyttämisestä:

a) IFA antoi anteeksi 2 192 754 000 pesetaa 2 211 154 000 pesetan lainasta;

b) Junta de Andalucía antoi anteeksi 69 000 000 pesetaa 87 489 000 pesetan lainasta;

c) Ayuntamiento de Jaén (Jaenin kaupunginhallitus) antoi anteeksi 158 800 000 pesetaa 177 199 000 pesetan lainasta;

d) verohallitus antoi anteeksi 338 589 000 pesetaa 927 876 000 pesetan lainasta;

e) työministeriö antoi anteeksi 789 938 000 pesetaa maksamattomia sosiaaliturvamaksuja 1 479 miljoonan pesetan velasta.

16) Lisäksi IFA muutti pääomaksi 28 päivänä toukokuuta 1997 4 680 miljoonaa pesetaa HAMSAlle toukokuun 1995 jälkeen myöntämästään lainasta.

III ESPANJAN VIRANOMAISTEN MENETTELYN ALOITTAMISESTA ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET

17) Espanjan viranomaiset esittivät 4, 11 ja 23 päivänä heinäkuuta ja 21 päivänä elokuuta 1997 päivätyillä kirjeillä huomautuksensa komission päätöksestä aloittaa perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely HAMSAlle myönnetyn tuen osalta. Espanjan viranomaisten toimittamista tiedoista esitetään yhteenveto tämän päätöksen 18—38 perustelukappaleessa.

18) HAMSAan kuuluu viisi eri tuotantoyksikköä:

a) yksi lihantuotantoyksikkö (lihaleikkeleet, säilykkeet, savustettu makkara, maksapasteijat, suolattu kinkku), jonka tuotanto on 12 100 tonnia (kymmenennellä sijalla kansallisessa luokittelussa);

b) yksi teurastusyksikkö, johon kuuluu kaksi teurastamoa (43. sijalla kansallisessa sianteurastuslaitosten luokittelussa);

c) yksi siankasvattamo, johon kuuluu viisi tilaa (joista kaksi on vuokrattu Molinan perheyritykselle), joissa on noin 10 000 emakkoa, jotka tuottavat teurastamolle 175 000 porsasta vuodessa (12 150 tonnia);

d) yksi rehuntuotantoyksikkö, jolla on kaksi yritystä (joista toinen on vuokrattu Molinan perheyritykselle) ja jonka tuotantokapasiteetti on 100 000 tonnia ja

e) yksi juustontuotantoyksikkö.

19) Molinan perheyrityksen, joka on HAMSAn osakas, ja IFAn välillä 6 päivänä maaliskuuta 1995 tehdyn sopimuksen perusteella HAMSAn kaikkien osakkeiden pelkkä omistusoikeus siirrettiin IFAlle yhden pesetan symbolisesta hinnasta joulukuuhun 1997 asti, jolloin HAMSAn osakkeet oli määrä siirtää ilman eri toimenpiteitä entisille omistajilleen. Molinan perheyrityksen ja HAMSAn suhteet olivat tulehtuneet kyseisenä ajanjaksona ja johtivat useisiin oikeudenkäyntimenettelyihin.

20) HAMSA toteutti 28 päivänä toukokuuta 1997 4 680 miljoonan pesetan osakepääoman korottamisen korvaamalla osan velkaansa IFAlle ja alensi myöhemmin osakepääoman 500 miljoonaksi pesetaksi. Tämän vuoksi HAMSAn entinen osakas Molinan perheyritys alensi osakkuutensa noin 20 prosentiksi osakkeista, ja IFAn haltuun tuli 80 prosenttia yrityksen jäljelle jääneistä osakkeista.

21) Yrityksen palveluksessa oli 1 000 työntekijää ennen vuotta 1993. Määrä väheni kyseisenä vuonna 750 työntekijään. Henkilökuntaa supistettiin vuonna 1994 (siirrettiin varhaiseläkkeelle), ja vuoden 1995 viimeisellä neljänneksellä HAMSAn palveluksessa olleiden työntekijöiden määrä supistui 450 henkeen.

22) Espanjan viranomaisten mukaan ennen toukokuuta 1995 myönnettyjä lainoja ei annettu tiedoksi komissiolle, koska ne oli myönnetty kahden yleisen jo tiedoksi annetun ja komission hyväksymän tukijärjestelmän perusteella. Kyseessä ovat seuraavat tukimuodot:

a) 375 miljoonan pesetan laina ja vekselitakaus 375 miljoonalle pesetalle (joka pantiin täytäntöön 401 932 206 pesetalle 29 päivänä syyskuuta 1996) hyväksyttiin 25 päivänä toukokuuta 1993 ja myönnettiin vastaavasti 12 päivänä elokuuta 1993 ja 18 päivänä kesäkuuta 1993 komission 16 päivänä joulukuuta 1992 päivätyllä kirjeellä hyväksymän tukijärjestelmän nro N 624/92 perusteella;

b) 550 miljoonan pesetan laina hyväksyttiin 26 päivänä toukokuuta 1994 ja myönnettiin 28 päivänä kesäkuuta 1994 ja 200 miljoonan pesetan vekselitakaus (joka pantiin täytäntöön 207 578 082 pesetalle 29 päivänä tammikuuta 1996) hyväksyttiin 28 päivänä huhtikuuta 1994 ja myönnettiin 28 päivänä kesäkuuta 1994 komission 2 päivänä syyskuuta 1993 päivätyllä kirjeellä hyväksymän tukijärjestelmän nro N 428/93 perusteella.

23) Espanjan viranomaisten mukaan toukokuun 1995 jälkeen myönnetty tuki on vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtion tukea koskevien yhteisön suuntaviivojen mukainen.

24) Pelastustukea myönnettiin heinäkuun 1995 ja joulukuun 1995 välisenä aikana yrityksen jatkuvuuden säilyttämiseksi rakenteen uudistamista koskevaa suunnitelmaa laadittaessa. 24 päivänä lokakuuta 1995 myönnettyjen lainojen kuuden prosentin korko muutettiin 9 päivänä huhtikuuta 1996 MIBOR-koroksi + 0,5 prosenttia, jotta se saatiin vastaamaan markkinakorkoa.

25) Rakenteen uudistamiseksi myönnetyssä tuessa otettiin huomioon, että suunnitelmaan liittyi rakenteen uudistamista koskevia toimenpiteitä, joita olivat yrityksen organisaatiohallinnon ja toiminnan tehostaminen (tietojärjestelmien käyttöönotto, kullekin tuotantoyksikölle operatiivinen johto) ja saattaminen alan ammattilaisten vastuulle, korvaavien investointien toteuttaminen, henkilökunnan palkkojen jäädyttäminen (tuottavuuslisät), tuotantostrategia, tuotteiden tarjonnan uudelleen järjestäminen kysynnän mukaan, muuttuvien menojen vähentäminen ja tuottamattoman aktiivan myynti. Taloudellisen ja rahoitustasapainon saavuttamiseksi suunnitelluilla toimilla on tarkoitus saada aikaan sellainen toiminta- ja kannattavuustaso, että vaikkei positiivista tasetta saataisikaan, niin ainakin kassavirta olisi positiivinen yksityistämisen helpottamiseksi.

26) Suunnitelmaan kuuluivat seuraavat eri tuotantoyksikköjä koskevat osat:

a) Juustontuotantoyksikkö: positiivisten tulosten aikaansaamiseksi tai ainakin tappioiden välttämiseksi tuotanto olisi nostettava 90 tonniin kuukaudessa. Investointeja olisi tehtävä 26 miljoonan pesetan arvosta.

b) Rehuntuotantoyksikkö ja maatilat: ainoa kannattava vaihtoehto olisi sikakarjan palauttaminen omille tiloille teurastettavaksi omissa teurastamoissa. Tähän tarvittaisiin 50 miljoonan pesetan investoinnit ja 280 miljoonan pesetan käyttöpääoma.

c) Teurastusyksikkö ja lihanleikkaamo: jotta yksikkö olisi kannattava, sen toimintatehoa olisi lisättävä ja teurastettava 19 000—20 000 eläintä kuukaudessa. Tähän liittyy 320 miljoonan pesetan rahoitustarve.

d) Lihavalmisteyksikkö: jotta yksikkö saataisiin kannattavammaksi, sen tuotanto olisi nostettava 1 250 tonniin kuukaudessa. Tätä koskeva rahoitustarve on 450 miljoonaa pesetaa.

e) Kauppaverkko: yrityksen tulevaisuutta ajatellen tuotantoyksikköjen on suuntauduttava markkinoille. Kauppaverkko olisi järjestettävä uudelleen, samoin olisi laadittava kauppapolitiikka ja kehitettävä uudenlaista tuotanto-, valikoima- ja palkkiopolitiikkaa.

f) Yritykseen olisi perustettava yhteinen palveluyksikkö, joka vastaisi yrityksen yleisestä johtamisesta, rahoitus- ja henkilöhallinnosta.

27) Suunnitelmaan kuuluvat seuraavat eri yksiköille tarkoitetut tuotantosuunnitelmat:

Yksikkö	Tilanne suunnitelman laatimisvuonna 1995	Suunnitelman tuotantoa koskeva osuus
Teurastus	8 500 porsasta kuukaudessa	18 000 porsasta kuukaudessa
Sikakarja	—	elvyttäminen
Lihavalmisteet	900 tonnia kuukaudessa	1 250 tonnia kuukaudessa
Tuore liha	150 tonnia kuukaudessa	koskee ainoastaan ylijäämää
Rehu	500 tonnia kuukaudessa	1 700 tonnia kuukaudessa
Juusto	39 tonnia kuukaudessa	90 tonnia kuukaudessa
Suolattu kinkku	—	elvyttäminen

28) Pääomasijoitukset tarvittiin käyttövarannon rahoittamiseksi, jotta velkojille voitiin suorittaa maksut, henkilöstölle irtisanomiskorvaukset ja rakenteen uudistamisen aikana aiheutuneet tappiot voitiin rahoittaa.

29) 1 100 miljoonan pesetan laina, joka hyväksyttiin 1 päivänä lokakuuta 1996, osoitettiin sikarutosta aiheutuneiden kustannusten maksamiseen ja sellaisten velkojien maksujen suorittamiseksi, joilla oli takeet.

30) 3 päivänä huhtikuuta 1997 hyväksytty 700 miljoonan pesetan laina ja 3 päivänä huhtikuuta 1997 hyväksytyt 450 miljoonan pesetan ja 300 miljoonan pesetan vekselitakaukset osoitettiin velkojille suoritettaviin maksuihin, jotka liittyivät 28 päivänä toukokuuta 1997 pidettyyn velkojien yleiskokoukseen, suolatun kinkun varastojen kasvattamiseen, sillä kyseisen tuotteen kysyntä ylitti tarjonnan, ja sikarutosta aiheutuneiden lisäkustannusten kattamiseen (sianlihan hinnan nousu ja 131 miljoonan pesetan lisäkustannukset), laitteiden ylläpitämiseksi tarvittaviin investointeihin ja konsulttipalveluihin.

31) IFA otti La Caixan-rahoituslaitokselta 2 päivänä elokuuta 1996 julkisen yrityksensä SOPREAn kautta 300 miljoona pesetan lainasta jäljellä olleen osuuden, joka oli 275 951 288 pesetaa, jottei HAMSA menettäisi tärkeintä tilaansa, joka oli kiinnitetty kyseiseen lainaan.

32) Espanjan viranomaiset katsovat, että kyseinen tuki on rakenteen uudistamiseksi tarkoitettua valtion tukea koskevien suuntaviivojen 33—38 kohdan mukainen.

33) Yrityksen jatkuvuuden varmistamiseksi laadittiin joulukuussa 1995 rakenteen uudistamista koskeva suunnitelma, joka perustui tuolloin käytettävissä olleisiin puutteellisiin, riittämättömiin ja epäluotettaviin tietoihin. Suunnitelmassa olisi pitänyt voida ottaa huomioon maksujen keskeyttämismenettelyn tulokset, joita oli kuitenkin mahdotonta ennakoida. Tase ei näin ollen osoita yrityksen todellista tilaa. Tämän vuoksi laadittiin huhtikuussa 1997 selonteko yrityksen tilanteesta 31 päivänä joulukuuta 1996, joka ei ole uusi rakenteen uudistamista koskeva suunnitelma vaan vuoden 1995 suunnitelman tarkistus. Toteutetuista hallintotoimenpiteistä alettiin saada tuloksia varainhoitovuonna 1996; myynti lisääntyi 26 prosenttia, käyttökate kasvoi 31 prosenttia ja kassavirta 37 prosenttia. Vuoden 1996 tappio oli 1 370 miljoonaa pesetaa, kun se vuonna 1995 oli ollut 2 479 miljoonaa pesetaa, ja vuoden 1996 käyttökate oli −2 337 miljoonaa pesetaa, kun se vuonna 1995 oli ollut −3 702 miljoonaa pesetaa. Taulukosta käy ilmi seuraavaa:

Osuus	1995	1996
bruttokate/myynti	18,32 %	29,03 %
hallintokate/myynti	−16,13 %	2,76 %
tulos/myynti	−43,71 %	−22,09 %
kassavirta/myynti	−29,83 %	−11,29 %

34) Tase osoittaa 31 päivänä joulukuuta 1996, etteivät myynti ja varastot täyttäneet arvioita ja kustannukset olivat arviota suuremmat (1,96 prosenttia).

35) Yrityksen tilannekertomuksessa osoitettiin 31 päivänä joulukuuta 1996 eri tuotantoyksiköistä seuraavaa:

a) Juustontuotanotyksikössä arvioitua liikevaihtoa ei saavutettu. Varastot kasvoivat liiaksi. Tämän vuoksi tuotantoa päätettiin supistaa 55 tonniksi kuukaudessa. Lisäksi olisi tehtävä 33 miljoonan pesetan investoinnit.

b) rehuntuotanotyksikössä ja sikatiloilla siankasvattamojen elvytyksestä saatiin myönteiset tulokset, sillä sianlihan hinnannousun seuraukset heikkenivät. Saavutettu tuotannon määrä oli arvioitua pienempi (5 388 sikaa kuukaudessa arvioitujen 6 500 sijaan). Rehun tuotanto 17 000 tonnia kuukaudessa oli lähellä täyttä kapasiteettia.

c) Teurastusyksikössä ja lihanleikkaamossa arvioitiin teurastusten määrän vähenevän yrityksen kokonaismyynnin arvioidun vähenemisen vuoksi. Näin ollen tarvittiin 67 miljoonan pesetan investoinnit kustannusten vähentämiseksi. Yksikölle ennakoitiin kuitenkin tappioita.

d) Lihavalmisteyksikössä tuotanto noudatti kysyntää ja oli 15 341 tonnia. Investointien tarve arvioitiin 224 miljoonaksi pesetaksi. Hyödyn määräksi arvioitiin 100 miljoonaa pesetaa.

e) Kauppaverkko järjestettäisiin uudelleen. Palkkiojärjestelmästä tehtäisiin houkuttelevampi. Suunnitteilla oli markkinointitoimia.

36) Toisaalta maksujen keskeyttämismenettely saatettiin päätökseen kesäkuussa 1997 velkojien yleiskokouksessa tehdyn sopimuksen perusteella; tämä oli välttämätöntä yrityksen jatkuvuuden varmistamiseksi.

37) Kilpailua haittaavien epäsuotuisten seurausten lieventämistä koskevista toimenpiteistä Espanjan viranomaiset katsovat, että lihantuotantomarkkinat ovat hyvin hajanaiset ja niihin vaikuttavat kuluttajien tottumukset eikä alalla ole ylituotantoa. HAMSA luopui kuitenkin rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman mukaisesti tuoreiden tuotteiden myynnistä ja käytti koko tuotantokapasiteettinsa lihavalmisteiden tuottamiseen. Se noudatti tuotteiden hintapolitiikassa vuodesta 1995 alkaen aiempaa politiikkaa eikä näin ollen alentanut hintoja. Tässä yhteydessä on korostettava, että bruttokate nousi vuoden 1995 noin 30 prosentista vuonna 1997 noin 39 prosenttiin.

38) Suhteellisuusperiaatteen osalta on todettava, ettei omistusoikeuden siirtoa toteutettu Molinan perheyrityksen

hyväksi, vaan se tehtiin, jotta IFA saisi yrityksen valvontaansa, kunnes rakenteen uudistaminen olisi toteutettu. IFA hyväksyi sen, että osa sen HAMSAlle ottamasta velasta — 4 680 miljoonaa pesetaa — muutettiin pääomaksi; määrän osuus oli 80 prosenttia osakkeista, ja tällöin Molinan perheyrityksen osuus laski 20 prosenttiin osakkeista. Lisäksi työntekijät antoivat panoksensa yrityksen rakenteen uudistamiselle henkilöstömäärän supistusten kautta ja velkojat velkojen anteeksiannon kautta.

IV ESPANJAN VIRANOMAISTEN HUOMAUTUKSET MENETTELYN LAAJENTAMISESTA

39) Espanjan viranomaiset esittivät 19 päivänä joulukuuta 1997 päivätyllä kirjeellä huomautuksensa komission päätöksestä laajentaa perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä HAMSAlle myönnetyn tuen osalta. Espanjan viranomaisten toimittamista tiedoista esitetään yhteenveto tämän päätöksen 40—50 kappaleessa.

40) Päätös siitä, että IFA muuttaa pääomaksi osan HAMSAa koskevaa velkaansa (4 680 miljoonaa pesetaa), joka liittyy vuoden 1995 jälkeen myönnettyihin lainoihin, ja alentaa jatkossa HAMSAn pääoman 500 miljoonaksi pesetaksi, tehtiin 29 päivänä huhtikuuta 1997, toisin sanoen ennen 28 päivänä toukokuuta 1997 pidettyä velkojien yleiskokousta. Tämä pääomaksi muuttaminen koski kaikkia lainoja, joihin ei sovellettu kyseisenä ajankohtana tehtyä maksujen keskeyttämismenettelyä, lukuun ottamatta 32 502 853 pesetaa, joita ei laskuvirheen vuoksi laskettu mukaan. Tämä toimenpide, johon ei liittynyt uusia pääomasijoituksia, oli ainoa lainmukainen vaihtoehto HAMSAn konkurssiinjulistamiselle, sillä omien varojen vaje 31 päivänä joulukuuta 1995 oli 4 304 miljoonaa pesetaa ja osakepääoma nousi 1 140 miljoonaksi pesetaksi. Konkurssi olisi todennäköisesti merkinnyt yrityksen velkojille kaikkien velkojen menettämistä. Lisäksi operaatiossa IFAn osuudeksi tuli 80 prosenttia HAMSAn osakkeista. Espanjan viranomaisten mukaan kyseessä on toimenpide, joka vastaa yksityisten sijoittajien vastaavassa tilanteessa tekemää toimenpidettä.

41) Espanjan viranomaisten mukaan julkishallinnon toimenpiteitä maksujen keskeyttämismenettelyn yhteydessä ei voida pitää perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna valtiontukena. Velkojen anteeksianto hyväksyttiin lainsäädännössä asetetun maksujen keskeyttämismenettelyn yhteydessä laissa sallituissa puitteissa, kaikilla taloudellisen toiminnan aloilla toimiviin kaikkiin yrityksiin sovellettavien yleisten taloudellisten toimenpiteiden mukaisesti. Toimenpide vastasi yksityisen velkojan vastaavassa tilanteessa toteuttamaa toimenpidettä. Lisäksi sosiaaliturvakassalla ja verohallituksella on laillinen oikeus tehdä yksittäisiä sopimuksia velkojien kanssa. Espanjan viranomaiset katsovat, että HAMSAan on julkishallinnossa sovellettu samoja kriteerejä kuin yksityinen sijoittaja soveltaisi varojensa mahdollisimman täydelliseksi takaisinsaamiseksi parhaissa mahdollisissa olosuhteissa.

42) IFAn HAMSAa koskeva velka perustuu ennen toukokuuta 1995 myönnettyyn valtiontukeen, jota on myönnetty 375 ja 550 miljoonan pesetan velkana (velkaa ei ole maksettu takaisin, eikä korkoja ole maksettu) ja 375 ja 200 miljoonan pesetan vekselitakauksina (jotka on pantu täytäntöön); lukuihin on lisättävä korot. Koska IFAlla oli 28 päivänä toukokuuta 1997 hallussaan 80 prosenttia HAMSAn osakkeista, velkojen anteeksianto vastaa Espanjan viranomaisten mukaan kokonaisuudessaan 80:tä prosenttia anteeksiannetusta määrästä, toisin sanoen osakkeiden arvo nousee samassa suhteessa kuin jos kyseistä prosenttimäärää sovellettaisiin anteeksiannettuun määrään. Näin ollen IFAn toteuttama velan anteeksianto vastaa pääoman laajentamisoperaatiota, joka toteutetaan korvaamalla anteeksiannetun velan osuus ja vähentämällä pääomaa samassa suhteessa. Koska yrityksen omaisuuden alijäämä 31 päivänä joulukuuta 1996 oli 6 814 miljoonaa pesetaa ja 29 päivänä huhtikuuta 1997 tehdyn pääomaksi muuttamisen jälkeen 4 680 miljoonaa pesetaa, jäljelle jäi vielä 2 134 miljoonan pesetan alijäämä; jollei IFA olisi antanut velkoja anteeksi, HAMSA olisi ollut samassa konkurssitilanteessa kuin joulukuussa 1996. Näin ollen IFA toimi samoin kuin olisi toiminut sellainen yksityinen velkoja, jonka hallussa on yrityksen osakkeiden enemmistö.

43) Espanjan viranomaisten mukaan IFAn lisäksi muutkin julkisen sektorin velkojat toimivat samoin kuin vastaavien velkamäärien yksityiset velkojat olisivat toimineet. Yksityisistä velkojista Banco Atlánticolla oli velalleen kiinnitystakuu ja julkinen remburssi, sosiaaliturvakassalla oli 630 miljoonan pesetan kiinnitystakuu ja Junta de Andalucíalla 21 miljoonan pesetan kiinnitystakuu. Sellaisten velkojien takuut olivat olemattomat, joilla ei ollut kiinnitystakuuta (ei erioikeudellista kuten valtiolla eikä tavanomaista); tämä johtui yrityksen pääomavajeesta ja sen koko omaisuutta koskevasta hypoteekkitaakasta. Jäljempänä olevassa taulukossa esitetään tärkeimpien velkojien toteuttamaa velkojen anteeksantoa koskevat tiedot:

Velkojat	Velka (pesetoina)	Anteeksianto	Anteeksiannon osuus	Hypoteekkivakuudet
Banco Atlántico ([1])	25 818 000	14 629 000	56,66 %	on
Molinan perheyritys	53 000 000	34 600 000	65,28 %	ei ole
Gedeco	55 079 000	36 679 000	66,59 %	ei ole

Velkojat	Velka (pesetoina)	Anteeksianto	Anteeksiannon osuus	Hypoteekkivakuudet
Ray lech	29 631 000	17 341 000	58,52 %	ei ole
Prats Nadal	16 037 000	8 274 000	51,59 %	ei ole
Productos Cárnicos la Estrella	12 310 000	5 852 000	47,54 %	ei ole
Roura y Cia.	11 981 000	5 638 000	47,06 %	ei ole
Cepsa	10 901 000	4 936 000	45,28 %	ei ole
Yksityisten velkojien anteeksiantamat velat	214 757 000	127 949 000	59,58 %	—
Ayuntamiento de Jaén	177 200 000	158 800 000	89,62 %	ei ole
Verohallitus	927 876 000	338 589 000	36,49 %	ei ole
Junta de Andalucía	87 489 000	69 089 000	78,97 %	on
Sosiaaliturvakassa	1 479 053 000	789 938 000	53,41 %	on
Confederación Hidrográfica del Guadalquivir	11 221 000	5 144 000	45,84 %	ei ole
Julkisten velkojien anteeksiantamat velat (muut kuin IFA)	2 682 839 000	1 361 580 000	50,75 %	
Velkojien yleiskokouksen velan anteeksiannon keskimääräinen osuus			53,24 %	
IFA	2 211 154 000	2 192 754 000	99 %	ei ole
Julkisten velkojien anteeksiantamat velat (myös IFAn osuus)	4 893 993 000	3 554 334 000	%	—

([1]) Yksittäinen velkojien yleiskokouksen ulkopuolinen sopimus.

44) Espanjan viranomaisten kanta, joka koskee mahdollisuutta soveltaa yhteisön perusteita kyseisen tuen arvioinnissa, on seuraava:

a) Espanjan viranomaisilla ei ole käytettävissään tietoja, joiden perusteella ne voisivat arvioida tuen yhteensoveltuvuutta vaikeuksissa olevia maatiloja koskevien yhteisön sääntöjen kanssa, sillä komissio ei kirjeessään viittaa nimenomaisesti näihin sääntöihin;

b) Espanjan viranomaiset katsovat, samoin kuin komissio, ettei maatilojen pelastamiseksi tarkoitettua tukea sääntöjä voi soveltaa kyseiseen tukeen, ja

c) Espanjan viranomaiset katsovat rakenteen uudistamiseksi tarkoitettua tukea koskevista säännöistä seuraavaa:

45) Yrityksen elinkelpoisuuden elvyttämisestä: osakepääoman korottaminen ja velkojen anteeksianto johtuvat joulukuussa 1995 tehdystä rakenteen uudistamista koskevasta suunnitelmasta. Vaikka tuen määrää ei tuolloin ollut määritetty, suunnitelmassa ennakoitiin ulkoisten taloudellisten panosten tarve, joka täytettäisiin osakepääomaa korottamalla, ja mainittiin, että maksujen keskeyttämismenettely oli ratkaistava. Toisaalta näillä osakepääoman korottamis- ja velkojen pääomaksi muuttamis- ja anteeksiantamistoimilla yrityksen elinkelpoisuutta elvytettiin vähentämällä merkittävästi sen rahoituskuluja. IFAn haltuun tuli lopulta 80 prosenttia HAMSAn osakkeista, minkä ansiosta yritys voitaisiin lyhyellä aikavälillä yksityistää.

46) Kilpailulle aiheutettujen epäsuotuisten vaikutusten vähentämisestä Espanjan viranomaiset totesivat seuraavaa:

a) HAMSA sulki yhden teurastamonsa (jonka kapasiteetti oli 240 sikaa tunnissa, minkä vuoksi tuotantokapasiteetin oletetaan laskeneen 15 prosenttia) ja yhden lihanleikkaamon (jonka kapasiteetti oli 3 870 tonnia kuukaudessa, minkä vuoksi tuotantokapasiteetin oletetaan laskeneen 15 prosenttia). Samoin yritys sulki yhden maksapasteijan tuotantoyksikön, jonka kapasiteetti oli 430 tonnia kuukaudessa. Yritys käyttää teurastamoaan omiin tarpeisiinsa, sen lihatuotteiden tuotanto on alle yhden prosentin valtakunnan kokonaistuotannosta ja alueen teurastuskapasiteetti on huomattavasti alhaisempi kuin muiden alueiden kapasiteetti (Andalusiassa on ainoastaan kolme teurastamoa, kun taas Kataloniassa, jossa on yhtä paljon asukkaita kuin Andalusiassa, teurastamoja on 75). Eläinten ja lihan kuljetuskustannusten vaikutus hintoihin on suuri, joten ylikapasiteetin olemassaolo voidaan todeta vain suhteellisesti. Komission päätöksen 94/173/ETY ([1]) liitteen 2.10 kohdassa

([1]) EYVL L 79, 23.3.1994, s. 29.

säädetään, ettei sikojen, nautojen, lampaiden sekä muun siipikarjan kuin kanojen osalta investointeja suljeta pois, jos osoitetaan kapasiteetin olevan riittämätön alueilla, joita tavoite 1 koskee.

b) Rehut: yksi rehunvalmistuslaitos, jonka kapasiteetti on 2,5 miljoonaa kilogrammaa kuukaudessa, määrättiin myytäväksi Molinan perheyritykselle, minkä vuoksi yrityksen tuotantokapasiteetin oletetaan supistuneen 25 prosenttia.

c) Sianlihan tuotantokapasiteetissa ei ole vuoden 1995 jälkeen todettu tuotannon ylijäämää, sillä sianlihan kysyntä maailmanmarkkinoilla on kasvanut.

d) Lisäksi yhteisön suuntaviivoissa määrätään kapasiteetin pienemmästä vähentämisestä Andalusian kaltaisilla epäsuotuisilla alueilla.

47) Suhteellisuusperiaatteesta Espanjan viranomaiset toteavat, että kaikki yksityiset velkojat, mukaan lukien Molinan perheyritys, edistivät HAMSAn rahoitusrakenteen uudistamista antamalla anteeksi velkoja.

48) Espanjan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 16 päivänä maaliskuuta 1998 päivätyllä kirjeellä HAMSAa koskevista, seuraavista tulevaisuuden suunnitelmista:

a) Molinan perheyritykselle vuokrattujen maatilojen hankkiminen takaisin;

b) tuottamattoman aktiivan likvidointi;

c) lihavalmisteiden tuotannon siirtäminen Molinan teollisuuslaitokseen, johon perustetaan uusi tehdas; tähän hankkeeseen ei liity tuotantokapasiteetin lisäämistä;

d) nykyisen lihavalmistetehtaan sulkeminen;

e) neuvottelut HAMSAn Caja General de Ahorros de Granadalta ottaman velan mitätöinnistä, joka toteutettaisiin siten, että HAMSA myisi lihavalmistetehtaan kyseiselle rahoituslaitokselle, joka tekisi sopimuksen kyseisen tehtaan vuokraamisesta HAMSAlle vähintään kahdeksaksi vuodeksi.

49) Espanjan viranomaiset toimittivat 8 päivänä syyskuuta 1998 päivätyllä kirjeellä komissiolle seuraavat tiedot:

a) Tukea myönnettiin ennen toukokuuta 1995 alueellisiin tarkoituksiin, sillä yritys tarvitsi tuolloin tekemiensä investointien vuoksi varoja passiivansa rahoituksen uudistamiseksi. Espanjan viranomaiset pyysivät komissiota tarkastelemaan erikseen vuosina 1993—1994 ja vuosina 1995—1997 myönnettyjen tukien yhteensoveltuvuutta, jottei näiden välille syntyisi syy-seuraus-yhteyttä.

b) Saadut tulokset ovat kokonaisuudessaan suunnitelman mukaisia, ja yritys toimii suotuisasti eikä tarvitse uutta rahoitustukea. Rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman pääkohtana on yrityksen palauttaminen yksityissektorille markkinoilla vallitsevin edellytyksin. Ostaja saisi korvauksen IFAn HAMSAlle myöntämistä voimassa olevista velkatakauksista ja sille maksettaisiin takaisin IFAn HAMSAlle myöntämät velat, jotka ovat vielä voimassa. Samalla HAMSA voisi tuottavan aktiivan ja tuottamattoman aktiivan myynnistä saatavalla osuudella maksaa koko jäljellä olevan passiivansa, minkä ansiosta yritys saatettaisiin selvitystilaan. Yritys työllistäisi edelleen 450 henkeä ja myyjä sitoutuisi tekemään neljän miljardin pesetan investoinnit. Näin ollen rakenteen uudistaminen kannatti, ja se vaikuttaa alueen kehitykseen, kun otetaan huomioon myyjän tekemät tuottavan aktiivan investoinnit. Myönnetty tuki on näin ollen rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtion tukea koskevien yhteisön suuntaviivojen mukainen.

c) Jos komissio katsoo, että nämä tukimuodot ovat lainvastaisia ja ristiriidassa yhteisön suuntaviivojen kanssa ja että ne on korvattava yrityksen omia varoja suuremmalla määrällä, yrityksen hallintojohtajien on ilmoitettava seurantatoimikunnalle, ettei se kykene täyttämään velkojien kanssa maksujen keskeyttämisen yhteydessä tehtyä sopimusta, joka on virallisesti allekirjoitettu ja tuomarin vahvistama 3 päivänä marraskuuta 1997. Tämän seurauksena seurantatoimikunnasta tulisi selvitystilatoimikunta. Toinen vaihtoehto olisi, että yrityksen hallintojohto hakisi yrityksen vapaaehtoiseen konkurssiin. Nämä molemmat vaihtoehdot hankaloittaisivat toteutuessaan suuresti yrityksen toiminnan jatkuvuutta, ja niistä aiheutuisi melko varmasti 450 työpaikan menetys.

50) Espanjan viranomaiset toimittivat 21 päivänä lokakuuta 1998 päivätyllä kirjeellä komissiolle yrityksen taseen (miljoonina pesetoina ilmaistuna) seuraavat tiedot:

	1995	1996	1997	1998 alkupuolisko
Kokonaismyynti	5 299	6 695	7 400	3 553
Bruttokate	1 156	2 103	2 750	1 575
Kokonaismenot	3 437	4 099	3 518	1 557

	1995	1996	1997	1998 alkupuolisko
Käyttöpääomavirta	−2 281	−1 996	−768	18
Kuoletukset	948	694	735	144
Nettotulos ([1])	−3 229	−2 690	−1 503	−126

([1]) Lukuihin eivät sisälly poikkeukselliset menot ja tulot.

a) HAMSAn käyttöpääoma oli 13 300 miljoonaa pesetaa vuonna 1992, 5 300 miljoonaa pesetaa vuonna 1995, 7 100 miljoonaa pesetaa vuonna 1996 ja 7 400 miljoonaa pesetaa vuonna 1997.

b) Vuoden 1995 viimeisellä vuosineljänneksellä toteutetusta henkilökunnan supistamisesta aiheutuvat korvaukset maksettiin vuoden 1996 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

c) Eräs alan yritys teki tarjouksen HAMSAn kiinteästä aktiivasta, jota tarvitaan lihateollisuuden kehittämiseksi ja suunnitellun maatilan ostamiseksi. Tarjoukseen kuului seuraavaa:

i) mahdollinen ostaja ottaisi vastuulleen HAMSAn muuttuvan passiivan kyseisen passiivan vastuulleoton korvauksena luovutetun muuttuvan aktiivan arvoon asti (muuttuva passiiva ei missään tapauksessa saa ylittää muuttuvan aktiivan arvoa);

ii) kiinteästä aktiivasta maksettaisiin 840 miljoonaa pesetaa, jotka jaettaisiin seuraavasti: 42 miljoonaa pesetaa ostettaessa, 252 miljoonaa pesetaa 31 päivänä joulukuuta 1999, 252 miljoonaa pesetaa 31 päivänä joulukuuta 2000 ja 294 miljoonaa pesetaa 31 päivänä joulukuuta 2001;

iii) ostaja tekisi neljän vuoden aikana tammikuusta 1999 alkaen tarvittavat investoinnit, jotka on arvioitu 4 000 miljoonaksi pesetaksi,

iv) ostaja sitoutuisi säilyttämään työpaikkojen määrän ja teollisuuslaitoksen toimipaikan Jaenissa;

v) ostaja vaatisi, että mikäli komissio tekee kielteisen päätöksen HAMSAlle myönnetystä tuesta, ostajan ei tarvitsisi maksaa kyseistä tukea takaisin; ja

vi) ostaja ei olisi vastuussa vaateista, joita voitaisiin esittää HAMSAn sosiaaliturvakassalle, verohallitukselle, Ayuntamiento de Jaénille tai HAMSAn omille osakkaille kuuluvan velan osalta.

V **HUOMAUTUKSET MUILTA, JOITA ASIA KOSKEE**

51) Asociación Española de Empresas de la Carne, jäljempänä 'ASOCARNE', toimitti komissiolle esittämissään huomautuksissa tietoja HAMSAlle myönnetystä valtiontuesta; ASOCARNE katsoi, ettei kyseinen tuki täytä yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtion tukea koskevissa suuntaviivoissa asetettuja edellytyksiä ja että kyseinen tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristää kilpailua suosimalla tiettyä yritystä alan muiden yritysten vahingoksi. Näin ollen kyseinen tuki on ristiriidassa perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan kanssa, eikä siihen voida soveltaa 92 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia. Näin ollen kyseinen tuki on julistettava yhteismarkkinoille soveltumattomaksi ja se on palautettava.

52) Asociación Nacional de Almacenes Frigoríficos de Carnes y Salas de Despiece yhtyi ASOCARNEn esittämiin mielipiteisiin.

53) Espanjan viranomaiset korostivat huomautuksissaan, jotka ne esittivät muiden, joita asia koskee, esittämistä huomautuksista, olevansa hyvin hämmentyneitä ASOCARNEn komissiolle toimittamista yrityksen kannalta erittäin luottamuksellisista tiedoista. Viranomaiset katsovat, että tiedot on saatu joko laittomin menetelmin tai ne on toimittanut yrityksen hallinnossa oleva henkilö, joka on rikkonut salassapitovelvollisuutensa.

VI **ARVIO**

Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltaminen

54) Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

HAMSAlle myönnetyn tuen ominaispiirteet

55) Komissio katsoo, että HAMSA on saanut valtiontukea tai valtion varoista myönnettyä tukea vekselitakauksien, lainojen, pääomasijoitusten ja velan anteeksiannon muodossa.

56) Komissio katsoo vekselitakausten muodossa myönnetystä tuesta, että kaikki valtion suoraan myöntämät tai valtion valtuuttamien rahoituslaitosten kautta myönnetyt vekselitakaukset kuuluvat EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ([1]), jos yritys saadessaan takaukset, joita se ei välttämättä pane täytäntöön, voi jatkaa toimintaansa ja jopa eliminoida kilpailijoitaan, jotka eivät saa samankaltaista etua. Ottaen huomioon yrityksen vaikean rahoitusaseman ajankohtana, jona takaukset myönnettiin (pelastamistuki vuonna 1995, valkaantuminen vuonna 1996, ks. tämän päätöksen johdanto-osan 42 kappale), tällaista vekselitakausta ei yritykselle olisi markkinoilla vallitsevan käytännön mukaan myönnetty. Näin ollen on katsottava, että kyseinen yritys on saanut tukea kilpailijoidensa vahingoksi, toisin sanoen yritys on saanut tukea ja tämä tuki on vaikuttanut kilpailuun ([2]). IFAn HAMSAlle myöntämät vekselitakaukset kuuluvat em. kohdan soveltamisalaan.

57) Komissio katsoo lainan muodossa myönnetystä tuesta, että yritykselle on myönnetty tukea, jos lainaan liittyvä subjektiivinen riski on suuri eikä sitä ole otettu huomioon lainaan sovellettavassa korossa tai lainan virallistamiseksi vaadituissa takeissa. Samoin on silloin, kun yrityksen aktiiva, joka on kiinteiden tai muuttuvien takeiden rasitteena, on riittämätön lainan täydelliseksi takaisinmaksamiseksi ([3]). HAMSAn kaltaisessa tilanteessa oleva yritys (joka oli konkurssin partaalla vuonna 1995) ei ilmeisestikään olisi saanut lainaa minkäänlaisella korolla. IFAn HAMSAlle myöntämiin lainoihin ei kuulunut lainojen virallistamiseksi vaadittavia takeita eivätkä lainoihin sovelletut takeet vastanneet lainoihin liittyvää subjektiivistä riskiä. Näin ollen HAMSAn aktiiva oli riittämätön korvaamaan lainat täydellisesti. Komissio katsoo, että IFAn HAMSAlle myöntämät lainat kuuluvat perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

58) Komissio katsoo pääomasijoituksesta, että yritykselle tehty uusi pääomasijoitus on valtiontukea, jos se tehdään olosuhteissa, joissa tavanomaisten markkinatalouden edellytysten vallitessa toimiva yksityinen sijoittaja ei tekisi vastaavaa pääomasijoitusta. Asia on näin, kun:

a) yrityksen rahoitusasema, ennen kaikkea rakenteet ja sen velkaantumisen määrä ovat sellaiset, ettei investoidulle pääomalle voida perustella saatavan tavanomaista tuotosta kohtuullisen ajan kuluessa;

b) kassavirran riittämättömyyden vuoksi yritys ei saa pääomamarkkinoilla investointiohjelman toteuttamiseksi tarvittavia rahoitusvälineitä.

59) Tukea voidaan otaksua myönnetyn silloin, kun julkiset rahoitustoimenpiteet liittävät osuuksien hankkimisen muihin sellaisiin tukitoimenpiteisiin, jotka on perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan ([4]) mukaisesti annettava tiedoksi.

60) HAMSAn rahoitusaseman ja velkaantumisen määrän (ks. tämän päätöksen johdanto-osan 42 kappale) sekä julkisen rahoituksen osuuden, jolla osuuksien hankkiminen liitetään muuhun valtiontukeen, perusteella on katsottava, että pääomasijoitukset ovat valtiontukea. Valtio ei tosiasiallisesti ole toiminut kuin yksityinen sijoittaja, sillä pätevän ja luotettavan rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman puuttuessa investoidun pääoman takaisin saamiseen ei ollut mahdollisuuksia edes pitkällä aikavälillä ([5]), sitäkin suuremmalla syyllä, kun toimenpiteiden voitiin katsoa lyhyellä aikavälillä johtavan yrityksen selvitystilaan (ks. tämän päätöksen johdanto-osan 49 kappale). IFAn toteuttama HAMSAn velan muuttaminen pääomaksi merkitsee valtiontukea, eikä sitä voida pitää yksityisen investoinnin periaatteiden mukaisena toimenpiteenä. Yksityinen sijoittaja tuskin muuttaa velkaa pääomaksi 4 680 miljoonan pesetan arvosta saadakseen haltuunsa 80 prosenttia sellaisen yrityksen osakkeista, jonka osakepääoma on 500 miljoonaa pesetaa.

61) Useat valtion elimet antoivat anteeksi HAMSAn velkoja; mm. IFA, Ayuntamiento de Jaén, verohallitus, Junta de Andalucía, sosiaaliturvakassa ja Confederación Hidrográfica del Guadalquivir. Komissio katsoo yleensä, että kun valtio myöntää tai takaa varat taloudellisissa vaikeuksissa olevalle yritykselle, oletuksena on, että varojen siirtoa pidetään valtiontukena ([6]). Velkojen anteeksianto on yksi rahoitusmuoto. Toisaalta on selvää, että HAMSAlla oli

([1]) Komission kirje jäsenvaltioille SG (89) D/4328, 5.4.1989.
([2]) Kommission tiedonanto jäsenvaltioille (EYVL C 307, 13.11.1993, 38 kohta).
([3]) Kommission tiedonanto jäsenvaltioille (EYVL C 307, 13.11.1993, 39—40 kohta).
([4]) Valtion toteuttamat pääomasijoitukset, 3.3 ja 3.4 kohta, Euroopan yhteisöjen tiedote, syyskuu 1984.
([5]) Asia C-303/88, Italia v. komissio, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomio, 21.3.1991, Kok. 1991, s. I-1433, tuomion 21 ja 22 kohta.
([6]) Vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtiontukea koskevat yhteisön suuntaviivat, EYVL C 368, 23.12.1994, s. 12 ja EYVL C 283, 19.9.1997, s. 2, 2.3 kohta.

rahoitusvaikeuksia, sillä jollei suurta osaa sen veloista olisi annettu anteeksi, se olisi joutunut konkurssitilaan.

62) Espanjan viranomaisten mukaan valtion elinten toteuttamat velkojen anteeksiannot eivät ole valtiontukea. IFAn toteuttama velkojen anteeksianto, joka koski 99:ää prosenttia HAMSAn veloista, vastaa yrityksen pääosakkaana olevan yksityisen sijoittajan käyttäytymistä, silloin kun se haluaa varmistaa yrityksen jatkuvuuden. Espanjan viranomaiset korostavat, että muiden valtion elinten toteuttama velkojen anteeksianto oli osa julkisten ja yksityisten velkojien yleistä operaatiota. Julkisten velkojien (IFAa lukuun ottamatta) anteeksiantaman velan osuus oli 50,75 prosenttia ja alhaisempi kuin yksityisten velkojien anteeksi antaman velan osuus (59,58 prosenttia). Näin ollen julkisten elinten toteuttama velan anteeksianto vastaa yksityisen sijoittajan käyttäytymistä, eikä sitä voida pitää valtiontukena.

63) Edellä 62 kappaleessa esitettyjä perusteluja ei voida hyväksyä.

64) On muistettava, että IFAn toteuttama velan anteeksianto katsottiin HAMSAn rahoituksen elvyttämissuunnitelman osaksi yhdessä HAMSAn kapitalisoinnin kanssa. Toimenpiteet toteutettiin kuukauden välein. Espanjan viranomaiset eivät näin ollen voi perustella velan anteeksiantoa sillä, että IFA toimi HAMSAn osakkaan ominaisuudessa. Lisäksi komissio katsoo, että valtion käyttäytyminen osakkaana on erotettava sen käyttäytymisestä julkisen vallan käyttäjänä [1]. Yksityiset yritykset ja niiden osakkaat eivät voi mitätöidä velkaansa valtiolle. Näin ollen kyseisten velkojen anteeksiantoa ei voida pitää yksityisen sijoittajan noudattamien kriteerien mukaisena [2]. Komissio katsoo näin ollen, että IFAn toteuttama HAMSAn velkojen anteeksianto on perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Komissio toteaa kuitenkin, että tämän päätöksen 89 perustelukappaleessa esitettyjen seikkojen perusteella kyseisen tuen määrää ei oteta huomioon laskettaessa HAMSAlle myönnettyä tukea.

65) Muiden valtion elinten kuin IFAn toteuttamasta velan anteeksiannosta on todettava seuraavaa:

a) HAMSAn velan osuus yksityiselle sektorille (214 757 000 pesetaa) oli ainoastaan 4,4 prosenttia sen kokonaisvelasta (4 893 993 000). Vaikka IFAlta otetun velan määrä jätetään huomioon ottamatta, HAMSAn velan osuus yksityiselle sektorille oli ainoastaan kahdeksan prosenttia sen kokonaisvelasta (2 682 839 000 pesetaa);

b) yksityisistä velkojista ainoastaan Banco Atlánticolla oli hypoteekkiturva. Kyseinen velan osuus oli kuitenkin vain 0,5 prosenttia HAMSAn kokonaisvelasta. Lisäksi Espanjan viranomaiset eivät ole toimittaneet komissiolle tietoja lainan takaukseksi tehdystä kiinnityksestä eivätkä siitä, oliko samaa omaisuutta kiinnitetty muuhunkin tarkoitukseen, ei myöskään vielä maksettavaksi jääneen velan maksuehdoista;

c) komissio katsoo, että julkisten velkojen anteeksiannon voidaan katsoa noudattavan yksityisen sijoittajan kriteerejä eikä sen katsota olevan valtiontukea, jos yksityisten velkojien samaan aikaan toteuttama velan anteeksianto on yhtä merkittävä ja tosiasiallinen.

66) Komissio ottaa huomioon:

a) edellä mainitun julkisten velkojien osuuden verrattuna yksityisten velkojien osuuteen;

b) julkisten velkojien ja yksityisten velkojien osuudet (ks. tämän päätöksen johdanto-osan 43 kappaleessa esitetty taulukko ja erityisesti seikka, että IFA antoi anteeksi 99 prosenttia suurimmasta velasta);

c) valtion velkojille ja valtion eri alueellisille elimille selvitystilamenettelyssä annetun etusijan;

d) kiinnityksen, jolla sosiaaliturvakassan huomattava velka taattiin;

ja päättelee, että julkisten velkojien osuus (joka taattiin tai ainakin oli etuoikeutetussa asemassa, mikä suurimman velan osalta merkitsee käytännössä luopumista koko velasta) on hyvin olennainen, kun taas yksityisten velkojien osuus (jolla ei yleensä ollut takeita) on mitätön, melkein olematon. Yksityisillä velkojilla ei käytännössä ollut mahdollisuuksia saada velkojaan korvatuiksi edes osittain, jos yritys joutuisi selvitystilaan, kun taas julkiset velkojat olivat etuoikeutetussa asemassa tai niillä oli takeet. Tämän eri velkojien välisen vertailun perusteella voidaan käyttäytymisen samankaltaisuus sulkea pois eikä näin ollen voida katsoa, että yrityksen velkojen julkinen mitätöiminen noudattaa yksityisen sijoittajan perusteita.

Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, ettei yksityisten sijoittajien käyttäytymistä voida käyttää perusteena, jolla suljetaan pois olettamus, jonka mukaan julkisten elinten toteuttama velan anteeksianto on valtiontukea.

[1] Asia C-278/92, Espanja v. komissio, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomio, 14.9.1994, Kok. 1994, s. I-4103, tuomioon 22 kohta.

[2] Vrt. valtion tekemiä pääomasijoituksia koskeva tiedonanto, 3.3 kohdan viides luetelmakohta, Euroopan yhteisöjen tiedote, syyskuu 1984.

Tuen vaikutus kilpailuun

67) Kyseisellä tuella vääristetään tai voidaan vääristää kilpailua ja suosia täysimääräisesti HAMSAa suhteessa alan muihin yrityksiin, jotka eivät ole saaneet valtiontukea. Jos lisäksi otetaan huomioon HAMSAn vuonna 1997 toteuttaman tuotannon tuotteiden kaupan arvo ja Espanjan tuotanto verrattuna muihin jäsenvaltioihin, voidaan todeta, että kyseinen tuki voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan siten, että sillä suositaan kansallista tuotantoa muiden jäsenvaltioiden kustannuksella.

Ilmoituksen tekijä: Espanja EU:n jäsenvaltio 1997	Tuotannon määrä tonneina Tuonti	Tuotannon määrä tonneina Vienti	Tuotannon arvo tuhansina ecuina Tuonti	Tuotannon arvo tuhansina ecuina Vienti
Juusto	79 500	17 599	283 938	52 938
Sianliha	54 399	165 424	116 077	346 644
Kinkku, sisälmykset, maksa, vatsalaukku	8 569	29 030	7 552	62 804
Siat	466 000 yksilöä	708 000 yksilöä	31 049	89 660
Rehu	498 200	394 355	89 544	69 634

68) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että HAMSAlle myönnetty tuki täyttää perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa asetetut edellytykset. Espanja on jättänyt noudattamatta perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaiset jäsenyysvelvoitteensa myöntämällä tukea ilmoittamatta siitä etukäteen komissiolle ja toisaalta odottamatta komissiolle toimitetun ilmoituksen jälkeen, että komissio toteaa, soveltuuko myönnettävä tuki yhteismarkkinoille.

HAMSAlle myönnetyn tuen määrän laskeminen

69) Tarkasteltuaan Espanjan viranomaisten toimittamia tietoja komissio katsoo, että tämän päätöksen 70—96 perustelukappaleessa esitetyt seikat on otettava huomioon laskettaessa HAMSAlle myönnetyn tuen määrää:

Ennen toukokuuta 1995 myönnetty tuki

70) 25 päivänä toukokuuta 1993 IFA päätti 375 miljoonan pesetan lainan myöntämisestä, joka toteutettiin 12 päivänä elokuuta 1993. Kyseistä lainaa ei ole maksettu takaisin eikä korkoja ole maksettu.

71) 25 päivänä toukokuuta 1993 IFA hyväksyi 375 miljoonan pesetan vekselitakauksen, joka myönnettiin 18 päivänä kesäkuuta 1993. Tälle vekselitakaukselle ei asetettu korkoa ja se pantiin täytäntöön 401 934 206 pesetalle 29 päivänä syyskuuta 1996.

72) Espanjan viranomaisten mukaan kyseinen tuki myönnettiin komission 16 päivänä joulukuuta 1992 päivätyllä kirjeellä hyväksymän tukijärjestelmän nro N 624/92 perusteella. Tätä väitettä ei voida hyväksyä. Tukijärjestelmässä nro N 624/92 viitataan ainoastaan komission jo hyväksymää tukijärjestelmää (tuki nro N 71/88) koskevan talousarvion muuttamiseen. Viimeksi mainitussa tukijärjestelmässä määrätään IFAn vekselitakauksena myöntämästä tuesta, jonka enimmäismääräksi määrätään yleensä 25 miljoonna pesetaa ja joka on tarkoitettu työosuuskunnille ja -osakeyhtiöille, sekä kolme miljoonaa pesetaa itsenäisille yrittäjille; takuiden vuosittaiset kustannukset ovat sen mukaan 1,2 prosenttia; tukijärjestelmässä määrätään vielä lainojan muodossa myönnettävästä tuesta muuttuvan aktiivan rahoittamiseksi sekä passiivan uudelleenrahoittamiseksi; näitä lainoja IFA myöntää käytännössä elinkelpoisille yrityksille enintään kahdeksi vuodeksi 11 prosentin korolla; muuttuvalle aktiivalle tarkoitetuilla lainoilla täydennetään kiinteän aktiivan rahoittamiseksi tarkoitettuja lainoja. HAMSAlle myönnetty tuki ei täytä edellä esitettyjä edellytyksiä, eikä näin ollen voida katsoa, että komissio olisi antanut sen myöntämiselle luvan tukijärjestelmän nro N 624/92 perusteella.

73) 26 päivänä toukokuuta 1994 IFA hyväksyi 550 miljoonan pesetan lainan, joka myönnettiin 28 päivänä kesäkuuta 1994. Tätä lainaa ei ole vielä maksettu takaisin eikä korkoja ole maksettu.

74) 26 päivänä toukokuuta 1994 IFA hyväksyi 200 miljoonan pesetan vekselitakauksen, joka myönnettiin 28 päivänä kesäkuuta 1994. HAMSA ei ole vielä maksanut 1,2 prosentin korkoja, ja vekselitakaus pantiin täytäntöön 29 päivänä tammikuuta 1996 207 578 082 pesetalle.

75) Espanjan viranomaisten mukaan kyseinen tuki myönnettiin komission 2 päivänä syyskuuta 1993 päivätyllä kirjeellä hyväksymän tukijärjestelmän nro N 428/93 perusteella. Tämä väite on hylättävä, sillä kyseisen tukijärjestelmän edunsaajina ovat ainoastaan pk-yritykset, jotka työllistävät enintään 250 henkeä ja joiden vuosiliikevaihto on enintään 20 miljoonaa ecua ja taseen loppusumma enintään 10 miljoonaa ecua. HAMSAa ei voida pitää pk-yrityksenä sen työllistämän henkilömäärän eikä

vuosiliikevaihdon perusteella. Näin ollen IFAn HAMSAlle myöntämä tuki ei kuulu tukijärjestelmän nro N 428/93 soveltamisalaan, eikä se näin ollen ole komission hyväksymää tukea.

Toukokuun 1995 ja huhtikuun 1997 välisenä aikana myönnetty tuki

Vekselitakauksena myönnetty tuki

76) 16 päivänä kesäkuuta 1995 IFA hyväksyi 100 miljoonan pesetan vekselitakauksen, joka myönnettiin 16 päivänä elokuuta 1995. Tämä vekselitakaus korvattiin 19 päivänä elokuuta 1996 ja 11 päivänä marraskuuta 1997 saman suuruisella vekselitakauksella, joka on edelleen voimassa. 1,2 prosentin korkoa ei ole koskaan maksettu.

77) 16 päivänä kesäkuuta 1995 IFA hyväksyi 50 miljoonan pesetan vekselitakauksen, joka myönnettiin 14 päivänä syyskuuta 1995. Tämä vekselitakaus korvattiin 18 päivänä elokuuta 1996 ja 11 päivänä marraskuuta 1997 saman suuruisella vekselitakauksella, joka on edelleen voimassa. 1,2 prosentin korkoa ei ole koskaan maksettu.

78) 9 päivänä huhtikuuta 1996 IFA hyväksyi kolme vekselitakausta seuraaville määrille:

a) 100 miljoonaa pesetaa, myönnetty 8 päivänä lokakuuta 1996;

b) 75 miljoonaa pesetaa, myönnetty 20 päivänä elokuuta 1996; ja

c) 25 miljoonaa pesetaa, vekselitakaus myönnettiin 11 päivänä marraskuuta 1997 ainoastaan 21 748 150 pesetalle.

Nämä vekselitakaukset ovat edelleen voimassa eikä 1,5 prosentin korkoja ole maksettu.

79) 3 päivänä huhtikuuta 1997 IFA hyväksyi kaksi seuraavan suuruista vekselitakausta:

a) 450 miljoonaa pesetaa, hyväksytty 6 päivänä helmikuuta 1998 ja

b) 300 miljoonaa pesetaa, hyväksytty 2 päivänä toukokuuta 1997.

Nämä vekselitakaukset ovat edelleen voimassa eikä 1,2 prosentin korkoja ole maksettu.

Lainoina myönnetty tuki

80) 11 päivänä heinäkuuta 1995 IFA hyväksyi 350 miljoonan pesetan lainan, joka myönnettiin 24 päivänä lokakuuta 1995.

81) 2 päivänä lokakuuta 1995 IFA hyväksyi 125 miljoonan pesetan lainan, joka myönnettiin 24 päivänä lokakuuta 1995.

82) 28 päivänä syyskuuta 1995 IFA hyväksyi 25 miljoonan pesetan lainan, joka myönnettiin 17 lokakuuta 1996.

83) 10 päivänä joulukuuta 1995 IFA hyväksyi 1 739 miljoonan pesetan lainan, joka myönnettiin 30 päivänä joulukuuta 1995.

84) 28 päivänä toukokuuta 1996 IFA hyväksyi 850 miljoonan pesetan lainan, joka myönnettiin 11 päivänä heinäkuuta 1996.

85) 1 päivänä lokakuuta 1996 IFA hyväksyi 1 100 miljoonan pesetan lainan, joka myönnettiin 5 päivänä marraskuuta 1996.

86) 3 päivänä huhtikuuta 1997 IFA hyväksyi 700 miljoonan pesetan lainan, joka myönnettiin kahdessa erässä: 400 miljoonaa pesetaa 2 päivänä kesäkuuta 1997 ja 300 miljoonaa pesetaa 31 päivänä heinäkuuta 1997.

87) Lisäksi 2 päivänä elokuuta 1996 IFA otti julkisen yrityksen SOPREAn kautta 300 miljoonan pesetan lainan, jonka Caixa-rahoituslaitos oli myöntänyt HAMSAlle 275 951 288 pesetan lainana. HAMSA ei ole maksanut kyseistä lainaa takaisin IFAlle. Näin ollen komissio katsoo, että tämä laina on katsottava HAMSAlle myönnetyksi 275 951 288 pesetan lainaksi.

Ainoatakaan edellä mainituista lainoista ei ole maksettu takaisin eikä korkoja ole maksettu.

HAMSAn velkojen muuttaminen pääomaksi ja viranomaisten toteuttama velkojen anteeksianto

HAMSAn velkojen muuttaminen pääomaksi

88) 29 päivänä huhtikuuta 1997 IFA muutti osan HAMSAlle toukokuun 1995 jälkeen myöntämäänsä lainaa, 4 680 miljoonaa pesetaa, pääomaksi. Tämä pääomaksi muuttaminen koski 350 miljoonan pesetan lainaa (tämän päätöksen johdanto-osan 79 kappale), 125 miljoonan pesetan lainaa (tämän päätöksen johdanto-osan 80 kappale), 1 735 miljoonan pesetan lainaa (tämän päätöksen johdanto-osan 82 kappale), 850 miljoonan pesetan lainaa (tämän päätöksen johdanto-osan 83 kappale) ja 1 100 miljoonan pesetan lainaa (tämän päätöksen johdanto-osan 84 kappale), jotka muutettiin pääomaksi, lukuun ottamatta laskentavirheen vuoksi seitsemää miljoonaa pesetaa, ja niitä olisi periaatteessa pidettävä valtiontukena. Tätä pääomaksi muuttamista ei kuitenkaan kaksinkertaisen laskennan välttämiseksi oteta huomioon HAMSAlle myönnetyn valtiontuen kokonaismäärää laskettaessa, sillä se koskee velkoja, jotka ovat peräisin lainoista, jotka on jo otettu huomioon HAMSAlle myönnetyn tuen kokonaismäärää laskettaessa.

Velkojen anteeksianto

89) 28 päivänä toukokuuta 1997 HAMSA sai valtion elimiltä tukea ennen toukokuuta 1995 myönnettyjen 3 554 334 000 pesetan lainojen anteeksiannon muodossa. Nämä anteeksiantotoimenpiteet on katsottava valtiontueksi.

90) IFAn myöntämän 2 192 754 000 pesetan lainan anteeksiantoa ei oteta huomioon laskettaessa HAMSAlle myönnetyn valtiontuen kokonaismäärää kaksinkertaisen laskennan välttämiseksi, sillä tämä velka on peräisin IFAn HAMSAlle ennen toukokuuta 1995 myöntämistä lainoista ja vekselitakauksista, jotka on mainittu tämän päätöksen johdanto-osan 69—74 kauppaleessa ja jotka on jo otettu huomioon HAMSAlle myönnetyn valtiontuen kokonaismäärää laskettaessa.

91) Jäljelle jäävän 1 361 580 000 pesetan velan anteeksianto on kuitenkin otettava huomioon laskettaessa HAMSAlle myönnetyn valtiontuen kokonaismäärää.

Päätelmät

Vekselitakauksina myönnetty valtiontuki

92) Komissio katsoo tämän päätöksen nojalla, että seuraava HAMSAlle vekselitakauksina myönnetty tuki on otettava huomioon:

a) 18 päivänä kesäkuuta 1993 myönnetty 375 miljoonan pesetan vekselitakaus, joka pantiin täytäntöön 401 934 206 pesetan osalta 29 päivänä syyskuuta 1996;

b) 28 päivänä kesäkuuta 1994 myönnetty 200 miljoonan pesetan vekselitakaus, joka pantiin täytäntöön 207 578 082 pesetan osalta 29 päivänä tammikuuta 1996;

c) 16 päivänä elokuuta 1995 myönnetty 100 miljoonan pesetan vekselitakaus, joka korvattiin 19 päivänä elokuuta 1996 ja 11 päivänä marraskuuta 1997 samansuuruisena vekselitakauksena;

d) 14 päivänä syyskuuta 1995 myönnetty 50 miljoonan pesetan vekselitakaus, joka korvattiin 19 päivänä elokuuta 1996 ja 11 päivänä marraskuuta 1997;

e) kolme seuraavan suuruista vekselitakausta: 100 miljoonaa pesetaa, jotka myönnettiin 8 päivänä lokakuuta 1996; 75 miljoonaa pesetaa, jotka myönnettiin 20 päivänä elokuuta 1996 ja 21 748 150 pesetaa, jotka myönnettiin 11 päivänä marraskuuta 1997;

f) kaksi seuraavan suuruista vekselitakausta: 450 miljoonaa pesetaa, jotka myönnettiin 6 päivänä helmikuuta 1998 ja 300 miljoonaa pesetaa, jotka myönnettiin 2 päivänä toukokuuta 1997.

93) Espanjan hallituksen on laskettava vekselitakauksina saadun tuen määrä komission jäsenvaltiolle osoittaman tiedonannon 38 kohdan mukaisesti (EYVL C 307, 13.11.1993). Tässä tiedonannossa määrätään, että vekselitakauksien tukiosuus vastaa velallisen vapailla markkinoilla maksaman määrän ja tosiasillisesti vekselitakauksen muodossa saadun määrän erotusta, josta vähennetään velallisen maksamat korot. Yhdestäkään vekselitakauksesta ei ole maksettu korkoja.

94) Ennen toukokuuta 1995 myönnetyt vekselitakaukset on laskettava kahteen kertaan: ensin vekselitakauksena saatuna vekselitakauksen myöntämisajankohdan ja täytäntöönpanoajankohdan välisenä aikana ja sen jälkeen vekselitakauksen täytäntöönpannun osuuden määränä korkoineen täytäntöönpanopäivästä laskien.

Lainoina myönnetty valtiontuki

95) Komissio katsoo tämän päätöksen nojalla, että seuraava HAMSAlle lainan muodossa myönnetty valtiontuki on otettava huomioon:

a) 12 päivänä elokuuta 1993 myönnetty 375 miljoonan pesetan laina;

b) 28 päivänä kesäkuuta 1994 myönnetty 550 miljoonan pesetan laina;

c) 24 päivänä lokakuuta 1995 myönnetyt 350 miljoonan pesetan laina ja 125 miljoonan pesetan laina;

d) 17 päivänä lokakuuta 1996 myönnetty 25 miljoonan pesetan laina;

e) 30 päivänä joulukuuta 1995 myönnetty 1 739 miljoonan pesetan laina;

f) 11 päivänä heinäkuuta 1996 myönnetty 850 miljoonan pesetan laina;

g) 5 päivänä marraskuuta 1996 myönnetty 1 100 miljoonan pesetan laina;

h) kahdessa erässä myönnetty 700 miljoonan pesetan laina: 400 miljoonaa pesetaa 2 päivänä kesäkuuta 1997 ja 300 miljoonaa pesetaa 31 päivänä heinäkuuta 1997;

i) 275 951 288 pesetan laina, joka on peräisin IFAn julkisen yrityksen SOPREAn kautta ottamasta La Caixa -rahoituslaitoksen HAMSAlle myöntämästä 300 miljoonan pesetan lainasta.

96) Koska näitä lainoja ei ole maksettu takaisin eikä niiden korkoja ole maksettu, ne on otettava huomioon avustuksen muodossa annettuna tukena lainan myöntämispäivästä alkaen. Kun lainaa myönnetään yritykselle, joka ei tavanomaisesti saisi lainaa, velka vastaa tosiasiallisesti avustusta, ja komissio katsoo sen avustukseksi ([1]).

([1]) Komission tiedonanto jäsenvaltioille (EYVL C 307, 13.11.1993, 41 kohta).

Valtion elinten toteuttama velkojen anteeksianto

97) Jäljempänä esitettävä valtion elinten 28 päivänä toukokuuta 1997 velkojien yleiskokouksen yhteydessä toteuttama HAMSAn velkojen anteeksianto on otettava huomioon myöntämispäivämäärästä alkaen HAMSAlle avustuksen muodossa myönnettynä valtiontukena:

— Ayuntamiento de Jaén: 158 800 000 pesetaa,

— Verohallitus: 338 589 000 pesetaa,

— Junta de Andalucía: 69 089 000 pesetaa,

— Sosiaaliturvakassa: 789 938 000 pesetaa,

— Confederación Hidrográfica del Guadalquivir: 5 144 000 pesetaa.

Perustamissopimuksen 92 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltaminen

98) Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa määrätään yhteismarkkinoille soveltumattomuutta koskevista poikkeuksista.

99) On selvää, ettei 92 artiklan 2 kohdan poikkeuksia voida soveltaa käsiteltävänä olevaan tapaukseen. Espanjan viranomaiset eivät myöskään ole niihin vedonneet.

100) Perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia on tulkittava suppeasti kutakin alueellista tai alakohtaista tukiohjelmaa tai yleisten tukijärjestelmien konkreettista soveltamistapausta tarkasteltaessa.

101) Poikkeuksia voidaan soveltaa ainoastaan, jos komissio toteaa, että tuki on välttämätöntä kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Jos näitä poikkeuksia sovellettaisiin tukeen, joka ei niitä edellytä, annettaisiin mahdollisuus vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristää kilpailua tavalla, jota ei voida perustella yhteisön edulla, ja näin ollen myönnettäisiin aiheettomia etuja tiettyjen jäsenvaltioiden taloudellisille toimijoille.

102) Kyseessä eivät ole 92 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaiset Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseksi tarkoitetut toimenpiteet eivätkä saman määräyksen mukaiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on poistaa kyseisen jäsenvaltion taloudessa oleva vakava häiriö.

103) Espanjan viranomaisten mukaan tukea on myönnetty HAMSAlle yrityksen pelastamista ja rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman perusteella, ja sen tarkoituksena on ollut edistää tietyn taloudellisen toiminnan kehittymistä, ja koska kyseinen yritys sijaitsee epäsuotuisalla alueella, Andalusiassa, tiettyjen alueiden kehittymistä, joten siihen voidaan soveltaa perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdassa määrättyjä poikkeuksia.

104) Komissio katsoo, ettei kyseistä tukea ole tarkoitettu alueellisena tukena uusille investoinneille tai työpaikkojen perustamiselle eikä infrastruktuurissa esiintyvien puutteiden poistamiselle myönnettäväksi horisontaalisesti alueen kaikille yrityksille, vaan sitä on myönnetty määrätyn yrityksen pelastamiseksi ja rakenteen uudistamiseksi. Näin ollen kyseessä on selvästi alakohtainen tuki, jota on arvioitava perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, eikä kyseisessä määräyksessä edellytetä alueellisten seikkojen huomioon ottamista.

105) HAMSAlle myönnetyn tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille on arvioitava vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtion tukea koskevissa komission suuntaviivoissa ([1]) määrättyjen kriteerien perusteella. Kyseisten suuntaviivojen 2.2 kohdan mukaan kyseinen jäsenvaltio voi maatalousalalla soveltaa edelleen eri edunsaajiin mainittujen suuntaviivojen sijaan yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua tukea koskevia komission erityisiä sääntöjä ([2]).

HAMSAlle myönnetyn tuen yhteensoveltuvuus vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtion tukea koskevien yhteisön suuntaviivojen kanssa

Pelastamistuki

106) Suuntaviivojen 3.1 kohdan mukaan:

a) pelastamistuen on oltava luottotakuu tai markkinakorkoisina luottoina annettava rahoitukseen liittyvä tuki;

b) tuen on rajoituttava määrältään sellaiseksi, että yritys voi toimia (esimerkiksi kattaa palkkakustannukset ja rutiinihankinnat);

c) tukea on maksettava ainoastaan tarvittavan ja toteuttamiskelpoisen tervehdyttämissuunnitelman laatimiseksi tarvittavan ajan (yleensä enintään kuusi kuukautta);

d) tuki on perusteltua vakavien yhteiskunnallisten vaikeuksien vuoksi eikä se muuta alan tilannetta muissa jäsenvaltioissa.

107) Vaikka Espanjan viranomaiset antoivat toukokuun ja joulukuun välisenä aikana vuonna 1995 myönnetyn tuen tiedoksi pelastamistukena, kyseinen tuki ei täytä edellä mainittuja perusteita. Tarkemmin sanoen kyseisten 500 miljoonan pesetan lainojen korko ei vastaa

([1]) EYVL C 368, 23.12.1994, s. 12.

([2]) Näitä erityisiä sääntöjä sovellettiin 1.1.1998 asti, jolloin kyseisiä sääntöjä muutettuna koskeva suuntaviivojen uusi toisinto tuli voimaan.

yhteisön perusteiden mukaista markkinoilla voimassa olevaa korkoa. Myönnettyihin lainoihin sovellettiin kuuden prosentin korkoa, kun Espanjan viitekorko oli 13,2 prosenttia vuonna 1995. Espanjan viranomaiset muuttivat kyseistä korkoprosenttia ja vahvistivat sen määräksi MIBOR-koron + 0,5 prosenttia. Tämä muutos tehtiin vuoden kuluttua lainojen myöntämisestä, ja se merkitsi ainoastaan laskennallista tarkistusta. Kyseisiä lainoja ei ole maksettu takaisin eikä niiden korkoja ole maksettu. Näin ollen HAMSA oli saanut vuosina 1994 ja 1995 jo muuta samankaltaista valtiontukea samaan tarkoitukseen, vaikka kyseisten perusteiden mukaan tällaista tukea voidaan myöntää ainoastaan toteuttamiskelpoisen tervehdyttämissuunnitelman laatimiseksi tarvittavan ajan (yleensä enintään kuusi kuukautta), ja yleensä se on luonteeltaan ainutkertaista. Lisäksi jo myönnetyt vekselitakaukset on korvattu toisilla samansuuruisilla takauksilla, jotka ovat edelleen voimassa.

108) Näin ollen kyseinen tuki ei täytä suuntaviivoissa pelastamistuelle määrättyjä perusteita.

Rakenteen uudistamiseksi tarkoitettu tuki

109) Komissio toteaa kyseisissä suuntaviivoissa, että rakenteen uudistamiseksi tarkoitettu tuki aiheuttaa erityisiä kilpailuun liittyviä ongelmia, sillä se voi siirtää epäoikeudenmukaisen osan rakennemuutoksen taakasta ja siihen liittyvistä yhteiskunnallisista ja työmarkkinoita koskevista ongelmista muille tuottajille, jotka eivät saa tukea, sekä muille jäsenvaltioille. Yleisperiaatteena olisikin oltava rakenteenuudistamistuen salliminen ainoastaan silloin, kun tuen myöntämisen voidaan osoittaa olevan yhteisön edun mukaista. Näin ollen jotta komissio voi myöntää tukea, rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman on täytettävä seuraavat viisi edellytystä:

a) elinkelpoisuuden palauttaminen kohtuullisessa ajassa;

b) kilpailun perusteettoman vääristymisen välttäminen;

c) tuen suhteuttaminen rakenteen uudistamisen kustannuksiin ja hyötyyn;

d) rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman täytäntöönpano ja erityisten edellytysten noudattaminen;

e) valvonnan toteuttaminen ja vuosikertomuksen laatiminen.

Elinkelpoisuuden palauttaminen kohtuullisessa ajassa

110) Suuntaviivojen 3.2.2.A kohdan mukaan kaikkien rakenteen uudistamista koskevien suunnitelmien ehdoton edellytys on, että niiden on palautettava yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuus ja kuntoisuus kohtuullisessa ajassa. Rakenteenuudistamistuki on kytkettävä asianmukaiseen yksityiskohtaiseen rakenteen uudistamista tai pelastamista koskevaan suunnitelmaan, joka on esitettävä komissiolle. Tämän suunnitelman on palautettava yrityksen kilpailukyky, ja yrityksen on voitava sen avulla kattaa kaikki kustannuksensa, mukaan lukien poistokustannukset ja rahoituskulut, sekä saada pääomasta vähimmäistuotto siten, että rakenteen uudistamisen jälkeen yritys ei tarvitse enää valtion tukea ja voi kilpailla markkinoilla omin voimin. Kyseistä tukea pitäisi olla tarpeen myöntää ainoastaan kerran.

111) HAMSA alkoi saada valtiontukea rahoitusvaikeuksiensa voittamiseksi toukokuussa 1993. Se sai myöhemmin samaan tarkoitukseen uutta valtiontukea toukokuussa 1994. IFA hankki toukokuussa 1995 pelkän omistusoikeuden HAMSAn osakkeisiin, ja yritykselle myönnettiin jatkuvaa valtiontukea toukokuuhun 1997 asti. HAMSAlle ei laadittu rakenteen uudistamista koskevaa suunnitelmaa joulukuuhun 1995 mennessä, toisin sanoen kahteen ja puoleen vuoteen rahoitusvaikeuksiin tarkoitetun ensimmäisen valtiontuen myöntämisestä, ja Espanjan viranomaistenkin mukaan kyseinen suunnitelma oli puutteellinen, sillä se perustui puutteellisiin ja epäluotettaviin tietoihin sekä maksujen keskeyttämismenettelyn tuloksiin, joita ei voitu ennakoida.

112) Lisäksi suunnitelmassa viitattiin ainoastaan toukokuun ja joulukuun välisenä aikana vuonna 1995 myönnettyyn tukeen sekä vuonna 1996 myönnettyyn 1 739 miljoonnan pesetan lainaan; siinä myös ennakoitiin yrityksen muuta rahoitustarvetta, joka täytettäisiin markkinoilla, ja mahdollisia muita tukia määriä kuitenkaan tarkentamatta.

113) Rakenteen uudistamista koskevassa suunnitelmassa ennakoitiin yrityksen kannattavuuden saavuttamiseksi tuotannon merkittävää kasvua kaikissa tuotantoyksiköissä (ks. tämän päätöksen 26 ja 27 perustelukappale). Komissio katsoo, ettei elinkelpoisuuden palauttamisen perustaminen yrityksen tuotannon kasvuun ollut realistista (suunnitelmassa ei täsmennetty viitevuotta eikä vuosittaista kehitystä), sillä kyseessä on ala, jolla on rakenteellista ylikapasiteettia (ks. tämän päätöksen 119 perustelukappale). Nämä arviot vahvistettiin 31 päivänä joulukuuta 1996 annetussa kertomuksessa, jossa ennakoitiin yrityksen tuotannon supistamista sillä perusteella, ettei myynnissä ollut saavutettu tavoitteita (ks. tämän päätöksen 35 perustelukappale). Sisäiset rakenteen uudistamista koskevat toimenpiteet olivat myös epärealistisia, sillä ne perustuivat puutteellisiin ja epäluotettaviin tietoihin.

114) Espanjan viranomaiset ovat osoittaneet, että yrityksen hallinnossa ja tuloksissa tapahtui tiettyä tervehtymistä vuonna 1996 verrattuna vuoteen 1995 ja että yrityksessä on toteutettu tarkistuksia tuotannon lisäämiseksi ja mukauttamiseksi markkinoiden tarpeisiin. Näistä parannuksista huolimatta kesäkuussa 1997 suoritetun yrityksen suunnitelman tarkistuksen perusteella (tilanne 31 päivänä joulukuuta 1996) ja sen jälkeen, kun yritys oli saanut jatkuvaa valtiontukea taloudellisiin vaikeuksiinsa,

suunnitelmassa myönnetään, että HAMSA voidaan pelastaa vararikolta, joka on uhannut sitä jo ainakin vuodesta 1994 alkaen, ainoastaan muuttamalla yrityksen velat pääomaksi.

115) Komissio muistuttaa, että valtiontukea on tarkasteltava sen myöntämishetken eikä myöhempien tapahtumien perusteella. Elinkelpoisuuden palauttamiseksi yrityksessä on kuitenkin tehtävä saneerauksia. Näin ollen yrityksen rasitteena olevia rahoituskuluja ei voida jättää huomioonottamatta, sillä ne ovat kuluttaneet yrityksen aktiivaa, ja tyytyä tarkastelemaan yrityksen viimeaikaista mahdollisesti positiivista käyttöpääomavirtaa, kun yrityksellä on ollut jatkuvia tappioita (ks. tämän päätöksen 40—43 perustelukappale) ([1]).

116) Komissio myöntää, että Espanjan viranomaisten esiin tuoma ja Espanjassa rakenteenudistamiskautena todettu sikaruttoepidemia mahdollisesti vaikeutti HAMSAn rakenteen uudistamista ja oikeutti rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman muuttamisen. Tällä seikalla ei kuitenkaan voida perustella tuen täsmällistä ja jatkuvaa maksamista HAMSAlle samaan aikaan, kun yrityksen kilpailijat joutuivat kohtaamaan samat vaikeudet tukeutumatta tällaiseen tukeen.

117) Espanjan viranomaiset vahvistivat 8 päivänä syyskuuta 1998 päivätyllä kirjeellä, että yrityksen toiminta oli suotuisa eikä se tarvinnut uutta rahoitustukea ja että rakenteen uudistaminen oli ollut kannattavaa, mutta myönsivät toisaalta, että:

a) yritys aiottiin saattaa selvitystilaan;

b) tuottavan ja tuottamattoman aktiivan myynnistä saatavalla tuotolla maksettaisiin HAMSAn passiiva ja että mahdollisesti jäljelle jäävä osuus jaettaisiin osakkaiden kesken (IFAn hallussa on 80 prosenttia HAMSAn osakkeista);

c) tuottavan aktiivan ostajan olisi toteutettava 4 000 miljoonan pesetan investoinnit.

118) Espanjan viranomaiset toimittavat komissiolle 21 päivänä lokakuuta 1998 päivätyllä kirjeellä yrityksen taseen ja muita tietoja. Näiden tietojen mukaan HAMSAlla oli vuoden 1998 ensimmäisellä vuosipuoliskolla 18 miljoonan pesetan positiivinen käyttöpääomavirta. Kun otetaan lisäksi huomioon HAMSAn tausta, sen aikaisemmat velat ja sille myönnetty tuki, ei voida katsoa, että pelkkää vuoden 1998 alkupuoliskolla todettua heikkoa positiivista käyttöpääomavirtaa, johon ei liittynyt voittoa eikä tulevaisuuden näkymiä, voitaisiin pitää riittävänä osoituksena yrityksen elinkelpoisuudesta. Lisäksi asiassa Breda Fucine vahvistetun oikeuskäytännön mukaan (ks. 115 perustelukappaleen alaviite) yrityksen elinkelpoisuuden palauttamista ei voida osoittaa vetoamalla käyttökatteessa ilmenneeseen paranemiseen ja jättämällä huomioon ottamatta poikkeukselliset menoerät.

119) Lisäksi ostajan 840 miljoonan pesetan tarjous (tarjouskilpailua ei järjestetty, joten tarjouksen hyväksymiseen saattoi liittyä valtiontukea ostajan hyväksi ([2])) yrityksen tuottavasta aktiivasta rajoittui muuttuvan passiivan määrään edellyttäen, ettei se ylittäisi muuttuvan aktiivan määrää, ja kiinteästä aktiivasta maksettuun 840 miljoonaan pesetaan, jonka maksaminen jaettiin neljälle vuodelle. Lisäksi tarjous edellytti, ettei ostaja vastaisi HAMSAa koskevista vaateista ja muista veloista. Komissio katsoo, että HAMSAn tuottavasta aktiivasta tehty ostotarjous lisää epäilyjä yrityksen nykyisestä elinkelpoisuudesta. Lisäksi komissio katsoo, että ostajan viranomaisilta hakeman korvauksen perusteella voitaisiin olettaa muutakin valtiontukea myönnetyksi.

120) Espanjan viranomaiset ilmoittivat 21 päivänä lokakuuta 1998 päivätyllä kirjeellä ensimmäisen kerran komissiolle, että HAMSAn bruttotulot olivat 13 300 miljoonaa pesetaa vuonna 1992, 5 300 miljoonaa pesetaa vuonna 1995, 7 100 miljoonaa pesetaa vuonna 1996 ja 7 400 miljoonaa pesetaa vuonna 1997. Viranomaiset eivät kuitenkaan toimittaneet lukuja vuodelta 1993 tai vuodelta 1994 eivätkä antaneet selvitystä vuosien 1992 ja 1995 välisenä aikana tapahtuneesta merkittävästä bruttotulojen vähenemisestä. Komissio katsoo käytettävissään olevien tietojen perusteella perustelluksi uskoa, että HAMSAn menettämä markkinaosuus oli jo siirtynyt vuonna 1995 sen kilpailijoille. Selvitystä ei myöskään ole annettu siitä, johtuuko vuosien 1995—1996 ja 1995—1997 välisenä aikana toteutunut bruttotulojen kasvu rakenteen uudistamista koskevista toimenpiteistä vai yrityksen saamansa tuen ansiosta toteuttamasta hintojen laskusta. Yrityksen kuluissa puolestaan ei tapahtunut suuria vaihteluja vuosina 1995—1998.

121) Näin ollen komissio päättelee, ettei kyseistä valtiontukea myönnetty yrityksen rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman perusteella, vaan täsmällisesti ja jatkuvasti yrityksen eri maksuvalmiusongelmien ratkaisemiseksi. Näin ollen voidaan katsoa, ettei HAMSAn rakenteen uudistamista koskevalla suunnitelmalla voitu palauttaa yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuutta kohtuullisessa ajassa (yritys kärsi tappioita vielä vuoden 1998 alkupuoliskolla) eikä auttaa sitä kohtaamaan kilpailua pelkästään omin voimin tukeutumatta valtion apuun ilman elinkelpoisuuden palauttamisennustetta.

([1]) Asia T-126/96. Breda Fucine, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 15.9.1998, tuomion 83 kohta (ei vielä julkaistu).

([2]) Kilpailua koskeva kertomus vuodelta 1993, 403 kappale, s. 255.

Kilpailun perusteettoman vääristymisen välttäminen

122) Suuntaviivojen 3.2.2.B kohdan mukaan toimenpiteitä on toteutettava siten, että ne mahdollisimman vähän vaikuttavat haitallisesti kilpailijoihin. Näin ollen komissio katsoo, että jos yhteisön markkinoilla, joilla tuen edunsaaja harjoittaa toimintaansa, on rakenteellista ylikapasiteettia, rakenteen uudistamista koskevalla suunnitelmalla on edistettävä suhteessa saatuun tukeen alan rakenteiden uudistamista vähentämällä tuotantokapasiteettia tai poistamalla se pysyvästi.

123) Osaa HAMSAn toiminnasta, lähinnä eläinten ruokintaa ja sikojen teurastusta ja kasvatusta koskevaa, toteutetaan aloilla, joita koskevilla yhteisön markkinoilla on maa- ja metsätaloustuotteiden jalostamisen ja kaupan pitämisen edellytysten parantamista koskevien investointien valintaperusteista sekä päätöksen 90/342/ETY kumoamisesta 22 päivänä maaliskuuta 1994 tehdyssä komission päätöksessä 94/173/EY [1] todettu olevan ylikapasiteettia (ks. päätöksen 94/173/EY liitteen 2.1 kohdan kolmas luetelmakohta, kohdan 2.6 ensimmäinen luetelmakohta ja 2.10 kohdan kolmas luetelmakohta). Suuntaviivoissa edellytetään näin ollen tuen edunsaajan supistavan tuotantokapasiteettia.

124) Espanjan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 19 päivänä joulukuuta 1997 päivätyllä kirjeellä yrityksen tuotantokapasiteetin supistamisesta, joka toteutettiin sulkemalla yksi teurastamo, yksi lihanleikkaamo ja yksi rehuntuotantoyritys. Lisäksi suljettiin yksi maksapasteijan tuotantolinja.

125) Komissio toteaa kuitenkin, etteivät nämä tuotantokapasiteetin supistamistoimenpiteet kuuluneet joulukuussa 1995 laadittuun rakenteen uudistamista koskevaan suunnitelmaan, jossa päinvastoin suunniteltiin teurastuskapasiteetin, lihavalmiste-, juusto- ja rehutuotannon tuntuvaa lisäystä sekä siankasvatuksen ja suolatun kinkun tuotannon elvyttämistä. Kyseiset tuotantokapasiteetin supistamistoimenpiteet eivät myöskään tunnu vastaavan yrityksen reaalikapasiteettia.

Tuen suhteuttaminen rakenteen uudistamisen kustannuksiin ja hyötyyn

126) Edellä mainittujen suuntaviivojen 3.3.2.C kohdan mukaan tuki on suhteutettava rakenteen uudistamisen kustannuksiin ja hyötyyn. Tuen määrä on rajoitettava rakenteen uudistamiseksi ehdottoman välttämättömään, ja sen on oltava suhteessa yhteisön odottamaan hyötyyn. Näin ollen tuensaajien on tavallisesti osallistuttava merkittävällä tavalla rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman rahoitukseen omilla varoillaan tai ulkopuolisella markkinaehtoisella rahoituksella. Rahoitusrakenteen uudistamiseksi tarkoitetulla tuella ei myöskään saa tarpeettomasti vähentää yrityksen rahoituskuluja.

127) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa ainoastaan valtio on osallistunut rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman rahoitukseen uusilla varoilla. Molinan perheyrityksen, jonka hallussa oli 100 prosenttia HAMSAn osakkeista, osuus supistettiin 20 prosentiksi, kun IFA muutti HAMSAn velan pääomaksi. Tästä toimenpiteestä päätti IFA, jolla oli pelkkä omistusoikeus 100 prosenttiin osakkeista 31 päivään joulukuuta 1997 asti, eikä Molinan perheyritys, jonka ei oletettu osallistuvan rahoitukseen. Muutkaan sijoittajat eivät osallistuneet rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman rahoitukseen. Lisäksi HAMSAn rahoitusaseman vuoksi ulkoista rahoitusta ei olisi saatu ilman valtion vekselitakausta.

128) Espanjan viranomaisten peruste, jonka mukaan yksityiset velkojat, Molinan perheyritys mukaan luettuna, osallistuivat rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman rahoitukseen velkojen anteeksiannolla, on hylättävä. Komission näkemyksen mukaan yrityksen maksujen keskeyttämismenettelyn yhteydessä toteutettua velkojen anteeksiantoa ei voida pitää yrityksen osallistumisena oman rakenteenuudistamisensa rahoitukseen. Vaikka näin olisikin, komissio toteaa yksityisten velkojien toteuttaman velkojen anteeksiannon olevan vain vähäinen osa HAMSAlle myönnetystä tuesta (ks. tämän päätöksen 65 perustelukappale).

129) Lopuksi on todettava, että edellä mainittujen suuntaviivojen vastaisesti HAMSAlle velkojen anteeksiannon ja pääomaksi muuttamisen muodossa toukokuussa 1997 myönnetty valtiontuki näyttää vähentäneen HAMSAn rahoituskuluja kohtuuttomasti suhteessa sen velkaantumiseen (31 päivään joulukuuta 1996 mennessä HAMSAn passiiva oli 6 814 miljoonäna pesetaa, 29 päivänä huhtikuuta 1997 muutettiin pääomaksi 4 680 miljoonaa pesetaa ja toukokuussa 1997 HAMSAn julkisen sektorin velkojat luopuivat 3 554 miljoonan pesetan velkaosuudesta; ks. tämän päätöksen 42 perustelukappale).

130) Näin ollen komissio ei voi katsoa HAMSAlle myönnetyn tuen olevan suhteessa sen rakenteen uudistamisen kustannuksiin ja hyötyyn.

Rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman täytäntöönpano ja erityisten edellytysten noudattaminen; valvonnan toteuttaminen ja vuosikertomuksen laatiminen

131) Lopuksi suuntaviivoissa määrätään, että yrityksen on pantava komissiolle esittämänsä ja komission hyväksymä rakenteen uudistamista koskeva suunnitelma täytäntöön kokonaisuudessaan ja noudatettava kaikkia komission päätöksessä säädettyjä velvoitteita. Rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman täytäntöönpanoa, sen edistymistä ja onnistumista valvotaan asettamalla velvoite esittää komissiolle yksityiskohtaiset vuosikertomukset.

[1] EYVL L 79, 23.3.1994, s. 29.

132) Komissio sai joulukuussa 1995 laaditun HAMSAn rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman vasta 4 päivänä heinäkuuta 1997 päivätyllä Espanjan viranomaisten kirjeellä sen jälkeen, kun perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätty menettely oli pantu alulle, joten komissio ei ole voinut esittää siitä ajoissa kantaansa. Yrityksen tilasta 31 päivään joulukuuta 1996 asti esitettiin kesäkuussa 1997 kertomus, jossa tuodaan pääasiassa esille joulukuussa 1995 laadittuun suunnitelmaan tehdyt muutokset ja joka myös on toimitettu komissiolle menettelyn yhteydessä. Komission on kuitenkin todettava, että kyseiset asiakirjat on toimitettu sille tuen maksamisen jälkeen, eikä komissio näin ollen ole voinut esittää kantaansa rakenteen uudistamista koskevasta suunnitelmasta eikä arvioida tarvetta asettaa tiettyjä edellytyksiä kyseisen suunnitelman täytäntöönpanolle. Toisaalta komissio osoittaa, että rakenteen uudistamista koskeva suunnitelma oli puutteellinen, että se koski vain osaa myönnetystä tuesta, ettei sitä ollut pantu täytäntöön kokonaisuudessaan ja että lisäksi sitä on HAMSAn liiketoiminnan kehittymisen myötä muutettu ilman etukäteen pyydettyä komission hyväksymistä. Näin ollen komissio päättelee, ettei kesäkuuhun 1997 mennessä toteutettu minkäänlaista rakenteen uudistamista, vaan pikemminkin kyseessä oli konkreettisen tuen myöntäminen yritykselle sen säilyttämiseksi markkinoilla.

Rakenteen uudistamiseksi tarkoitettua tukea koskevat edellytykset aluetukikelpoisilla alueilla

133) Espanjan viranomaiset korostivat huomautuksissaan sitä, että HAMSA sijaitsee epäsuotuisalla alueella ja että yritykselle myönnettyyn tukeen voidaan näin ollen soveltaa perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määrättyä poikkeusta, joten kyseistä tukea on tarkasteltava suuntaviivojen 2.3.2 kohdan perusteella; kyseisessä kohdassa määrätään erityisistä edellytyksistä rakenteen uudistamista koskevalle tuelle aluetukikelpoisilla alueilla.

134) Suuntaviivoissa määrätään, että komission on otettava alueelliset kehittämistarpeet huomioon arvioidessaan rakenteen uudistamiseksi tarkoitettua aluetukea tukikelpoisilla alueilla. Vaikeuksissa olevan yrityksen sijainti aluetukikelpoisella alueella ei oikeuta sallivampaa lähestymistapaa rakenneuudistukseen. Aluetta ei keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä auta sellaisten yritysten keinotekoinen käynnissäpitäminen, jotka lopulta eivät ole elinkelpoisia rakenteellisista tai muista syistä. Kun otetaan lisäksi huomioon aluekehitykseen tarkoitettujen komission ja kansallisten varojen rajallisuus, alueen kannalta on parasta, että kyseisiä vähäisiä varoja käytetään mahdollisimman nopeasti elinkelpoisten ja kestävien vaihtoehtoisten toimintojen keittämiseen. Kilpailun vääristymät on minimoitava myös myönnettäessä tukea aluetukikelpoisilla alueilla sijaitseville yrityksille.

135) Suuntaviivoissa määrätään edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti, että suuntaviivojen 3.2.2 kohdassa esitettyjä perusteita sovelletaan myös aluetukikelpoisilla alueilla.

136) Suuntaviivoissa määrätään, että rakenneuudistamistoiminnan tuloksena on myös aluetukikelpoisilla oltava taloudellisesti elinkelpoinen yritys, joka osaltaan auttaa alueen todellista kehittämistä siten, että jatkuvaa tukea ei tarvita, joten toistuvaan tuen myöntämiseen aluetukikelpoisilla alueilla ei voida suhtautua sallivammin kuin muilla alueilla. Komissio katsoo käsiteltävänä olevassa tapauksessa, että HAMSA on saanut toistuvaa tukea viiden vuoden ajan ilman, että kyseisellä tuella olisi voitu taata yrityksen elinkelpoisuuden palauttamista.

137) Lisäksi suuntaviivoissa määrätään, että rakenteiden uudistamista koskevat suunnitelmat on pantava kokonaisuudessaan täytäntöön ja niitä on valvottava. Kilpailun tarpeettomien vääristymien välttämiseksi tuen on myös oltava suhteutettu rakenteen uudistamisen kustannuksiin ja hyötyyn. Komissio katsoo kuitenkin edellä esitetyn nojalla, etteivät nämäkään perusteet täyty käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

138) Suuntaviivoissa määrätään myös, että komissio voi aluetukikelpoisilla alueilla kuitenkin suhtautua joustavammin velvoitteeseen supistaa kapasiteettia, silloin kun markkinoilla on rakenteellista ylituotantoa. Komissio voi tästä syystä vaatia alueellisten kehittämistarpeiden perusteella kapasiteetin vähäisempää supistamista aluetukikelpoisilla alueilla kuin muilla alueilla ja tehdä eron perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisten ja 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisten aluetukikelpoisten alueiden välillä ottaakseen huomioon ensin mainituilla alueilla esiintyvät suuremmat alueelliset ongelmat.

139) Espanjan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 19 päivänä joulukuuta 1997 päivätyllä kirjeellä tuotantokapasiteetin supistamisesta, joka toteutettiin teurastamon sulkemisella (jonka perusteella kapasiteetin oletetaan supistuvan noin 15 prosentilla), toisen lihanleikkaamosalin sulkemisella (kapasiteetti supistui noin 15 prosentilla), maksapasteijan tuotantolinjan sulkemisella ja yhden rehuntuotantoyrityksen sulkemisella (kapasiteetti väheni noin 25 prosenttia). Espanjan viranomaiset viittaavat huomautuksissaan HAMSAn toiminnasta liha-alalla, erityisesti siankasvatusalalla, sianlihavalmisteiden tuotannossa ja tuoreen sianlihan myynnissä päätökseen 94/173/EY (päätöksen 94/173/EY liitteen 2.10 kohdan kolmanteen luetelmakohtaan), jossa sallitaan investoinnit sian-, nautakarjan-, lampaan- ja siipikarjankasvatusalalle tavoitteen 1 mukaisilla alueilla, jos alueellinen tuotantokapasiteetti on riittämätön. Espanjan viranomaiset korostavat, että Andalusiassa on vain kolme teurastamoa, kun vastaavasti Kataloniassa, jonka väestömäärä on sama, teurastamoja on 75.

140) Tässä yhteydessä on muistettava, ettei HAMSAn ensimmäisessä rakenteiden uudistamista koskevassa suunnitelmassa ennakoitu minkäänlaista tuotannon supistamista, vaan pikemminkin yrityksen tuotannon joissakin tapauksissa jopa huomattavaa lisäämistä, joten vaikuttaa hyvin epätodennäköiseltä, että komissio olisi hyväksynyt kyseisen suunnitelman sellaisena kuin se oli laadittu joulukuussa 1995. Myöhemmin rekisteröity tuotantokapasiteetin supistaminen toteutettiin säännönmukaisesti mutta ei rakenteiden uudistamista koskevan suunnitelman perusteella.

141) Vaikka HAMSAn määrättyä toimintaa koskevaa tuotantokapasiteetin supistamista voitaisiin pitää riittävänä sillä perusteella, että yritys sijaitsee epäsuotuisalla alueella, on kuitenkin selvää, ettei muita suuntaviivoissa määrättyjä edellytyksiä ole täytetty, minkä vuoksi komissio päättelee, ettei HAMSAlle myönnetty tuki täytä suuntaviivoissa rakenteiden uudistamista koskevalle tuelle asetettuja perusteita eikä siihen näin ollen voi soveltaa perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdassa määrättyjä poikkeuksia.

HAMSAlle myönnetyn tuen yhteensoveltuvuus komission 1 päivään tammikuuta 1998 asti soveltamien yritysten pelastamista ja rakenteiden uudistamista maatalousalalla koskevien erityisten vaatimusten kanssa

142) Komission maatalousalalla 1 päivään tammikuuta 1998 asti soveltaman käytännön mukaan vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi tai rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua tukea voidaan myöntää seuraavin edellytyksin:

a) tuella on vähennettävä jo toteutettuja investointeja varten tehdyistä lainoista johtuvia rahoituskuluja;

b) lainojen allekirjoitushetkellä mahdollisesti myönnetyn tuen ja uuden tuen yhteenlaskettua määrää vastaava tuki ei saa ylittää maataloustuotteiden jalostamisen ja kaupanpitämisen parantamiseen ja alkutuotannon alalla tehtäviin investointeihin hyväksyttyjä määriä;

c) uuden tuen on vastattava uusien velkojen tarkistamista siten, että niissä otetaan huomioon rahan vuokraamisessa tapahtuvat muutokset (tuen määrä saa olla enintään uusien lainojen koroissa tapahtuneiden muutosten suuruinen) tai se on kohdistettava maatiloille, joiden elinkelpoisuus on taattu, erityisesti siinä tapauksessa, että maatila voi joutua vaikeuksiin tai jopa konkurssiin rahoituskulujen vuoksi.

143) Espanjan viranomaisten komission 29 päivänä huhtikuuta ja 10 päivänä lokakuuta 1997 päivättyihin kirjeisiin toimittamissa vastauksissa ei annettu tietoja, joiden perusteella komissio voisi katsoa, että kyseinen tuki on osoitettu aikaisemmin tehdyistä investoinneista johtuvien rahoituskulujen vähentämiseen ja että se sen vuoksi täyttäisi edellä mainitut edellytykset.

144) Espanjan viranomaiset totesivat ensimmäisen kerran 8 päivänä syyskuuta 1998 päivätyllä kirjeellä, että vuosina 1993 ja 1994 myönnetty tuki oli tarkoitettu vähentämään aikaisemmin tehtyihin investointeihin liittyviä rahoituskuluja. Espanjan viranomaiset eivät kuitenkaan ole toimittaneet yksityiskohtaisia tietoja, joiden perusteella komissio voisi tarkistaa, että edellä mainittuja perusteita on noudatettu.

145) Näin ollen komissio päättelee, ettei kyseinen tuki ole erityisten vaatimusten mukainen.

VII **PÄÄTELMÄT**

146) Komissio toteaa, että Espanja on myöntänyt kyseistä tukea lainvastaisesti eikä ole antanut tiettyjä tukimuotoja etukäteen tiedoksi eikä ole toisissa tapauksissa odottanut komission kantaa tukien soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.

147) Edellä esitetyn perusteella kyseiseen tukeen, joka täyttää perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa määrätyt edellytykset, ei voida soveltaa 92 artiklan 2 ja 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia.

148) Näin ollen kyseinen tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

149) Silloin kun tuki ei sovellu yhteismarkkinoille, komission on käytettävä mahdollisuutta, joka sille on annettu asiassa 70/72, komissio vastaan Saksan liittotasavalta, 12 päivänä heinäkuuta 1973 annetussa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomiossa ([1]), joka on vahvistettu asiassa 310/85, Deofil GmbH vastaan komissio ([2]), 24 päivänä helmikuuta 1987 annetussa tuomiossa ja asiassa C-5/89, komissio vastaan Saksan liittotasavalta ([3]), 20 päivänä syyskuuta 1990 annetussa tuomiossa, ja velvoitettava jäsenvaltio perimään takaisin kaikki edunsaajalle lainvastaisesti myönnetty tuki.

150) Takaisin periminen on tehtävä, jotta tilanne voitaisiin palauttaa ennalleen ja poistaa kaikki taloudellinen hyöty, jota väärin perustein myönnetyn tuen vastaanottajat ovat voineet aiheettomasti saada tuen myöntämisajankohdasta alkaen.

151) Takaisinperiminen on tehtävä Espanjan lainsäädännössä annettujen menettelyjen ja säännösten ja määräysten

([1]) Kok. 1973, s. 813.
([2]) Kok. 1987, s. 901.
([3]) Kok. 1990, s. I-3437.

mukaisesti, ja korot on laskettava kyseisen tuen myöntämisajankohdasta alkaen. Korot on laskettava kaupallisen korkokannan perusteella käyttäen viitekorkona aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa käytettyä viitekorkoa ([1]).

152) Tämä päätös ei rajoita niiden päätelmien soveltamista, jotka komissio tarvittaessa tekee yhteisen maatalouspolitiikan rahoittamisesta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR).

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Jäljempänä luetellut tuet, jotka Espanja on myöntänyt Hijos de Andrés Molina SA:lle ovat lainvastaisia, koska ne on myönnetty ilman, että komissio olisi voinut ilmaista kantaansa kyseisiin tukiin niiden suunnitteluvaiheessa. Lisäksi tuet eivät perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan määräysten mukaan sovellu yhteismarkkinoille, eikä niihin voida soveltaa mainitun artiklan 2 ja 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia, minkä vuoksi tuet on poistettava.

1. Vekselitakauksena myönnetty valtiontuki:

a) 18 päivänä kesäkuuta 1993 myönnetty 375 miljoonan Espanjan pesetan vekselitakaus, joka pantiin täytäntöön 401 934 206 pesetan osalta 29 päivänä syyskuuta 1996;

b) 28 päivänä kesäkuuta 1994 myönnetty 200 miljoonan pesetan vekselitakaus, joka pantiin täytäntöön 207 578 082 pesetan osalta 29 päivänä tammikuuta 1996;

c) 16 päivänä elokuuta 1995 myönnetty 100 miljoonan pesetan vekselitakaus, joka korvattiin 19 päivänä elokuuta 1996 ja 11 päivänä marraskuuta 1997 samansuuruisena vekselitakauksena;

d) 14 päivänä syyskuuta 1995 myönnetty 50 miljoonan pesetan vekselitakaus, joka korvattiin 19 päivänä elokuuta 1996 ja 11 päivänä marraskuuta 1997;

e) kolme seuraavan suuruista vekselitakausta: 100 miljoonaa pesetaa, jotka myönnettiin 8 päivänä lokakuuta 1996; 75 miljoonaa pesetaa, jotka myönnettiin 20 päivänä elokuuta 1996 ja 21 748 150 pesetaa, jotka myönnettiin 11 päivänä marraskuuta 1997;

f) kaksi seuraavan suuruista vekselitakausta: 450 miljoonaa pesetaa, jotka myönnettiin 6 päivänä helmikuuta 1998 ja 300 miljoonaa pesetaa, jotka myönnettiin 2 päivänä toukokuuta 1997.

2. Lainan muodossa myönnetty valtion tuki:

a) 12 päivänä elokuuta 1993 myönnetty 375 miljoonan pesetan laina;

b) 28 päivänä kesäkuuta 1994 myönnetty 550 miljoonan pesetan laina;

c) kaksi 24 päivänä lokakuuta 1995 myönnettyä 350 miljoonan pesetan ja 125 miljoonan pesetan lainaa;

d) 17 päivänä lokakuuta 1996 myönnetty 25 miljoonan pesetan laina;

e) 30 päivänä joulukuuta 1995 myönnetty 1 739 miljoonan pesetan laina;

f) 11 päivänä heinäkuuta 1996 myönnetty 850 miljoonan pesetan laina;

g) 5 päivänä marraskuuta 1996 myönnetty 1 100 miljoonan pesetan laina;

h) kahdessa erässä myönnetty 700 miljoonan pesetan laina: 400 miljoonaa pesetaa 2 päivänä kesäkuuta 1997 ja 300 miljoonaa pesetaa 31 päivänä heinäkuuta 1997;

i) 275 951 288 pesetan laina, joka on peräisin Instituto de Fomento de Andalucían julkisen yrityksen Sociedad para la Promoción y Reconversión de Andalucía SA:n kautta ottamasta Caixa d'Estalvis i de Pensions de Barcelona -rahoituslaitoksen Hijos de Andrés Molina SA:lle myöntämästä 300 miljoonan pesetan lainasta.

3. Valtion elinten toteuttaman velkojen anteeksiannon muodossa myönnetty valtiontuki:

Kyse on valtion elinten 28 päivänä toukokuuta 1997 velkojien yleiskokouksen yhteydessä toteuttamasta HAMSAn velkojen anteeksiannosta, joka koskee seuraavia määriä:

— Ayuntamiento de Jaén: 158 800 000 pesetaa

— Verohallitus: 338 589 000 pesetaa

— Junta de Andalucía: 69 089 000 pesetaa

— Sosiaaliturvakassa: 789 938 000 pesetaa

— Confederación Hidrográfica del Guadalquivir: 5 144 000 pesetaa.

2 artikla

Espanjan on mahdollisimman nopeasti irtisanottava velkasopimukset ja peruttava 1 artiklassa mainitut edelleen voimassa olevat takaukset.

([1]) Komission tiedonanto jäsenvaltioille (EYVL C 74, 10.3.1998, s. 22).

3 artikla

1. Espanjan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa mainitun tuen takaisinperimiseksi seuraavasti:

— takausten osalta on perittävä takaisin määrä, joka vastaa velan yhteydessä sovitun koron ja vapailla lainamarkkinoilla maksettavan koron välistä eroa,

— lainojen osalta on perittävä takaisin täytäntöönpannut takaukset ja velkojen anteeksiannettu määrä täysimääräisesti.

2. Takaisinperiminen on suoritettava kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Takaisin perittäviltä määriltä peritään korkoa kyseisen tuen myöntämisajankohdasta alkaen. Korko lasketaan kaupallisen kokokannan perusteella käyttäen viitekorkona aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa käytettyä viitekorkoa.

4 artikla

Espanjan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteutetut toimenpiteet.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Espanjan kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 3 päivänä helmikuuta 1999.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen